

Світ рибалки

січень—
березень

1/2000

◆ Екзотика нічного вудіння

◆ Підводне полювання

◆ Риболовні снасті
з усього світу

◆ Морська
риболовля

◆ Присадибне
рибництво

Начнем как можно деликатнее. Итак, что же такое азарт? Несомненно, азарт — это страсть. А страсти бывают самими разнообразными. И отнюдь не все они достойны порицания или пагубны, напротив, бывают и весьма полезные страсти. Тем не менее безобидные страсти по силе ничуть не уступают самим дьявольским.

Возьмем, к примеру, рыбалку.

Никому и в голову не придет сравнить безобидного рыболова с удочкой с неистовым азартным игроком, который со свистом спускает фамильное состояние в Монте-Карло или еще в каком-нибудь притоне разврата. Отнюдь: любитель рыбной ловли существо безвредное, и не рада ему разве что рыба, а она, как известно, голоса не имеет и громкий скандал устроить просто не в силах. Ну разве что супруга рыболова выскажет все, что у нее на душе накопело...

И все же...

Ах, как екает сердечко, стоит лишь поплавку дрогнуть, а в душе-то, в душе какая буря бушует: клюнет? Не клюнет? Клю-нула!!!

А какая дрожь во всех членах от заветного ощущения тяжести на другом конце лески, какой взрыв ликования при виде чудища на крючке...

Аж дух захватывает!...

И. Хмелевская

© «Світ рибалки», 2000
науково-популярний журнал
Засновник: ПП «Рибка моя»

Зареєстрований
13.12.1999 р.
серія КВ, № 3880

Директор видання
Новицька Л.О.
Шеф-редактор
Коваленко Г.А.

Редакція:
Демчук Л.П.
Карпенко О.П.
Пономаренко В.О.
Шевчук О.М.

У номері використані фотографії
Ігнат'єва І., Кузьменко А.,
Коновалової Т., Мельника А.,
Супруненка В., Стафеева Г.

Адреса для листування:
02094, Київ-94, а/с 451,
телефон 216-43-88,
факс 430-18-34
E-mail: biruza@ukrpack.net

*За зміст рекламних оголошень
редакція відповідальності
не несе. Листи і рукописи не
рецензуються і не
повертаються.*

Підписано до друку 03.02.2000 р.
Формат 70x100/16.
Папір крейдований.
Друк офсетний. Нак. 5000 прим.
Зам. 2500

Друк і опорядження в УкрНДІСВД,
04156, Київ-156, вул.Киото, 25.

3 Нова назва улюбленого журналу

КОЛИ ЗСУТЕНІЄ

4 Екзотика нічного вудіння

СНАСТІ

8 *Масленников Ю. «Жмачок»*

Батук Г. Універсальний поплавець

РОБИМО ВЛАСНОРУЧ

10 Гачки

“ГЛУХА ПОРА”

12 *Філін П., Філін Г.*

Зимова риболовля на течії

ЕТИКА РИБОЛОВЛІ

19 *Давидко В. Не підрубуй товариша рибалку*

СПОРТ

22 Правила змагань з риболовного спорту

МОРСЬКА РИБОЛОВЛЯ

26 *Давидко В. Наживки*

ПІДВОДНЕ ПОЛЮВАННЯ

28 *Мельник А. Удосконалення РПО-4*

ПРИСАДИБНЕ РИБНИЦТВО

32 *Давидов О. Своя рибка і смачніша,
і здоровіша*

ВИСТАВКИ

36 *Коновалова Т. Рай для рибалки*

Україна — морська держава, має численну кількість річок та озер, від велета Дніпра-Славути до тихої сільської замріяної річечки чи дзвінкого гірського потічка. Такий розмаїтий водний простір не може залишати байдужими невгамовне плем'я пристрасних рибалок, аматорів рибальського спорту.

Ну, хто хоча б раз у житті не сидів на березі річки з вудкою або без неї, не слухав травневої ночі солов'їних витьохкувань над тихим озером, не плавав на човні або пристрасно не бажав вийти у відкрите море під вітрилами?

Рибальський азарт і морська романтика, чарівний підводний світ і захоплюючі подорожі — ось той світ рибалки, який дарує вам цей часопис.

*З роси й води, вам,
рибальські ентузіасти!*

Нова назва

Ви тримаєте в руках перший номер нового за назвою, але такого вже знайомого і, сподіваємося, шанованого вами рибальського часопису. Журнал «Рибалка» перейменовано на «Світ рибалки». Зміна назви не означає зміни його змісту, а навпаки, редакція збирається, як і раніше висвітлювати всі рибальські проблеми, тільки* повніше, приділяючи більше уваги саме практичній стороні всього, що стосується риболовлі і може турбувати цих диваків — людей з вудочкою. «Світ рибалки» — видання для серйозних людей, які не тільки полюбують вудити рибу, а й відповідально ставляться до природи та її багатств. Як відомо, риболовля — найдревніше заняття людини. Ще до того, як людина почала видобувати вогонь, вона вже добувала собі їжу рибною ловлею. Нині, у вік технократії, лов риби став наймасовішим аматорським видом активного відпочинку, доступним для людей будь-якого віку, статі, роду занять, позаяк для них цікавим є не тільки процес ловлі, а й спілкування з природою, первозданною тишою, за-

милування ранішніми чи вечірніми зорьками, насолода від чистого, прозорого повітря.

Рибальство позитивно впливає на фізичний стан людини, відволікає від буденності і турбот, розвиває спостережливість, терпіння.

Для того, щоб мати гарний улов, рибалці потрібні серйозні знання і з біології та еко-

Наш редакційний колектив, ця жменька ентузіастів, яка зібралася під дахом цього часопису дуже сподівається на вашу увагу, розуміння, допомогу і підтримку. Тож давайте разом відкривати і досліджувати рибальські премудрості, ділитися досвідом, розповідати цікаві бувальщини, хвалитися фантастичними уловами і рецептами запашних юшок та запіканок. Щоб ці сторінки були

улюбленого журналу

логії, юридичних та економічних основ. Вдала риболовля залежить також і від якості спорядження, уміння користуватися плавзасобами, правильно обирати місце і час ловлі.

Рибалка-аматор повинен знати повадки риб, уміти правильно зберігати впійману рибу, виконувати правила техніки безпеки на воді, вміти відрізнити хвору рибу від здорової, присікати браконьєрство.

Ось ці та багато інших питань і збирається висвітлювати на своїх сторінках журнал «Світ рибалки».

А щоб зробити його практичнішим, змістовнішим, зрештою корисним для рибалок, редакція намагається не давати дешевих сенсацій і сумнівних реклам, неперевіреної інформації і некомпетентних консультацій. Відмовились ми і від рибальських побрехеньок і «літературних опусів» невисокого художнього рівня.

Сподіваємось на продовження плідної співпраці з уже знайомими авторами, які добре себе зарекомендували цікавими матеріалами і довели, що не тільки вудочку вміють тримати, а й аргументовано відстоювати свою точку зору. Це дає надію на організацію у часописі цікавих і конструктивних дискусій з найрізноманітніших риболовних тем.

для вас цікавими, берімося за роботу. Отож, пишіть, заходьте, телефонуйте, надсилайте факси. Об'єднуйтеся з нами, діліться проблемами, пропонуйте сюжети для репортажів, надсилайте знімки. Будемо дуже вдячні за Ваші листи, адже вони допоможуть нам готувати ті матеріали, які б Ви хотіли бачити у нашому журналі. Впевнені, наша співпраця буде плідною. Сподіваємося, «Світ рибалки» посіде чільне місце у Вашому домі.

*З найкращими побажаннями
редакція*

Редакція журналу пропонує на вигідних умовах взяти участь у розповсюдженні нашого видання. Це можуть бути як окремі приватні особи, так і зацікавлені організації.

Вибір місця ловлі

Краще починати вудити в гарних перевірених місцях ловлі. З часом, при набутті певного досвіду, можна самостійно вибирати інші відповідні місця. На великих ріках — це здебільшого стрілки (греблі), місця по сусідству із затопленими деревами і біля мілин (найчастіше доступних з човна), заглибини, що межують із мілководдям, гирла невеликих приток (якщо вони не надто мілкі та замулені). На невеличких річках — це повороти течій, ями під деревами і передусім вирії нижче старих млинів чи гребель, якщо, звичайно, там не забороняється ловля.

Територія, на якій вирішено провести всю ніч, повинна мати багато місць, які підходять для закидання вудки. У випадку широких вод виникають значні проблеми з вибором місця. На малій річці краще зупинитися на кількох сусідніх поворотах, щоб без зусиль, через певний час, переставити вудки. Завжди безпечніше мати під собою мілку воду, ніж глибини, крім того пологий берег спрощує виважування. Доречно також одразу визначитися з передбачуваним фіналом змагань з великою рибою і вибрати відповідне для цього місце з не крутим берегом і невеликою кількістю кущів. Якщо є можливість, то протилежний берег краще вибирати без дерев, щоб було світліше.

Слід пам'ятати, що риба-хижак, яка вдень ховається у глибинах, вночі полює на мілководді, розшукуючи сплячий дріб'язок. Отже, варто ловити на межі глибоких і мілких вод.

Якщо ви полюєте на судака чи лина, пам'ятайте, що вони не люблять заходити далеко від свого укриття. Тому їм треба сунути наживку «під самий ніс», не забуваючи про швидке підсікання, бо інакше риба зникне поміж зачепів. Однак це не стосується періоду активного жирування.

На місця ловлі, особливо невідомі, треба діставатися заздалегідь, поки не смеркло, оскільки необхідно оцінити загальну ситуацію, довідатися про характер дна, розробити «стратегічний план» ловлі з урахуванням

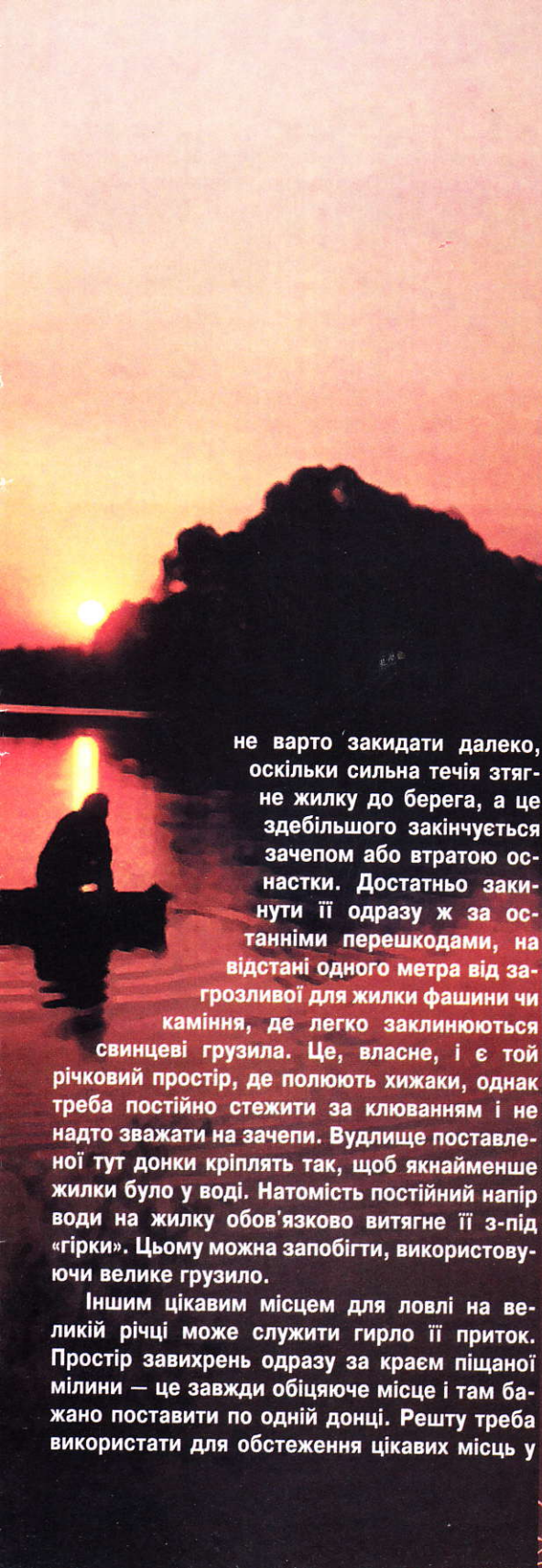
Екзотика нічного вудіння

Продовження. Початок у № 4—10 за 1999 рік.

оптимального шляху виважування, старанно розкласти снасті і зібрати хмиз для вогнища.

Тим, хто збирається вудити ніч, треба подбати також про встановлення невеличкого намета.

Зручним місцем ловлі на великій річці, як уже зазначалося, є стрілка (гребля). Тож дуже обнадійливою буде звичайна яма з виром зверху. Рибалки повинні поставити тут по одній вудочці. Можна використовувати також донку з донним вантажем чи проводочну вудку, якщо немає загрози для заплутування снастей. Іншою вудкою слід вивчити простір спокійної води за стрілкою (так званою кліткою) у пошуках жируючої риби, особливо на межі глибини і мілководдя. Іноді доцільно поставити донку навіть біля берега. Вище стрілки можна піймати хижака, який у прибережних закутках полює на сплячий дріб'язок. Інколи, якщо дно піщане, а течія відбита стрілкою, спрямована паралельно до її берега, можна виловити усака. Тоді і з цього боку необхідно поставити яку-небудь донку. Тільки

не варто закидати далеко, оскільки сильна течія зтягне жилку до берега, а це здебільшого закінчується зацепом або втратою оснастки. Достатньо закинути її одразу ж за останніми перешкодами, на відстані одного метра від загрозливої для жилки фашины чи каміння, де легко заклинюється свинцеві грузила. Це, власне, і є той річковий простір, де полюють хижакі, однак треба постійно стежити за клюванням і не надто зважати на зачепи. Вудлище поставленої тут донки кріплять так, щоб якнайменше жилки було у воді. Натомість постійний напір води на жилку обов'язково витягне її з-під «гірки». Цьому можна запобігти, використовуючи велике грузило.

Іншим цікавим місцем для ловлі на великій річці може служити гирло її приток. Простір завихрень одразу за краєм піщаної мілини — це завжди обіцяюче місце і там бажано поставити по одній донці. Решту треба використати для обстеження цікавих місць у

притоці чи великій ріці. Гирло притоки стає особливо привабливим місцем під час підняття води. Риба із великої ріки ховається там від надто сильної течії і дуже брудної води.

Поворот ріки з обривистим берегом і зваленими деревами створюють для хижаків багато місць для укриття і завжди обнадіюють піймати великого судака чи сома. Проте це надто важкі місця, що вимагають від рибалки підвищеної активності й особливої пильності. Одну із донок можна поставити одразу за краєм мілини чи на просторі завихрень — туди, де течія відбивається на середину ріки. Другою донкою, за якою треба більше наглядати, обстежують ями з виром чи по сусідству з деревами тощо. Треба тільки добре стежити, щоб своєчасно підсікти рибу і вміло провести її поміж зачепами.

Подібне місце можна відшукати і на прямій ділянці ріки, при цьому слід враховувати, що основна течія рухається під більш нахиленим й обривистим берегом. Саме там дно неоднорідне, багате заглибинами, а поблизу звалених дерев утворені цікаві завихрення чи тихі місця, у яких можна виявити великого сома чи гарного судака. На жаль, як уже зазначалося, такі місця важкі, а ділянка води, вільної від перешкод, буває обмеженою. Як тут виважувати великого хижака, коли кожна його втеча може закінчитися заплутуванням жилки за затоплене дерево! Та й сам фінал цих змагань часто відбувається на невеликій відстані від загрозливих для жилки зачепів. Іноді вдається знайти таке місце для ловлі, до якого можна дістатися з піщаного пляжу, розташованого знаходиться навпроти обривистого берега. Тоді треба закидати під крутий берег, а підсічену рибу якнайшвидше спрямовувати на чисту воду і не підпускати до перешкод. Вудіння з такого пляжу зручніше і набагато безпечніше, ніж з крутого берега. Складність полягає в тому, що не завжди вдається закинути так далеко, або напір води на такий довгий відрізок жилки не дає можливості утримати наживку на місці. Повільне переміщення грузила і всього осна-

чення не тільки нешкідливе, а навіть створює додаткову можливість прозондувати велику площу води.

Варто лише зазначити, що для того, щоб не трапилося сплутування снастей, обов'язково слід витримувати велику відстань між встановленими таким чином донками. Буває, однак, що течія настільки сильна, що всяке встановлення вудки закінчується заплутуванням жилки.

На великій ріці, поблизу підмитого берега, краще ловити з човна, що дозволить уникнути клопотів, пов'язаних із закиданням снастей на велику відстань, зменшити також труднощі виважування риби поблизу перешкод.

На вузькій і глибокій ріці найкраще ловити вночі і на місцях із кількох поворотів ріки, що знаходяться неподалік один від одного. Якщо ж усі ямки виглядають однаково цікавими для вудіння, то краще починати із крайньої. З часом рибалки, які шукають чергові затишні місця, зближаються.

Вогнище, що розкладається на ніч, краще розташувати так, щоб від нього був легкий доступ до встановлених неподалік донок.

На невеликій ріці риба здебільшого не повинна віддалятися від своїх схованок. Отже, якщо ловити двома донками, краще одну поставити на жилці, де можна сподіватися зустріти хижаків, наприклад, на краю мілини, поблизу кущів, у місці зустрічної течії тощо. Тоді за допомогою другої донки обшукати ямки під берегами, водоріі в берегах та інші вірогідні укриття.

Найцікавіші місця для вудіння в невеликих ріках можна знайти (якщо це вдасться) нижче водяних млинів. Переважно це невелика яма, де в глибокій насиченій киснем воді, серед нагромаджених на дні перешкод риба прекрасно себе почуває. Дно в основному піщане, постійно обмивається падаючою із шлюзу водою. Звичайно ж, це улюблене місце лина! На більш спокійних ділянках з обертовою чи сповільненою течією можна зустріти й щуку, судака, вугра, коропа чи ляща — залежно від того, хто з них заселяє цю річку. Такі місця для ловлі дуже різноманітні і досить відрізняються один від одного.

Досвідченому рибалці краще вибирати місця самому або ж за допомогою місцевих рибалок, які знають ці води. Іноді, на жаль, існує місцева заборона на ловлю, тому треба звертати увагу на розміщену поблизу інформацію.

Тактика ловлі риби

На невідомому місці ловлі слід часто (щопівгодини) переставляти вудку. Рекомендується використовувати різні можливості, наприклад: одна вудка — далеко, друга — близько, одна — на глибині, друга — на мілині, одна із дна, друга — на 3/4 чи 1/2 глибини води і т.д.

Завжди краще почати із ймовірних схованок риби (зачепів, заглиблень), розташованих по сусідству. З часом можна переставити, в усякому разі, одну з вудок, вивчаючи цікаві місця чи певну територію. На широкій воді з твердим і рівним дном слід спочатку далеко закинути наживку, а потім підтягувати її через певні інтервали на 1,5—2 м. Важливо, щоб свинець не загруз у намулі і не зібрав водорості. Треба ловити з поплавцем так, щоб оснастка вудки повільно спливала вздовж передбачуваних укриттів, або ж зробила дугу відносно зустрічної течії. Грузило повинно весь час рухатися над дном, а наживка волочитися за ним на іншому повідку. Такий метод вудіння вимагає знання дна і його можна використовувати не за надто сильної течії. Ловити треба на відстані від інших донок, оскільки вони легко сплутуються. Цей спосіб дозволяє легше знайти хижака, що причаївся у невідомому місці. Пам'ятайте — клювання може відбутися уже в момент намотування жилки.

Таке активне зондування слід застосовувати не лише на незнайомому місці, а й і у разі, коли

риба не клює. Якщо заздалегідь відомо, які місця найкращі, треба там одразу розмістити вудку і спокійно чекати. Часто буває, що це великий і нічим зовні не примітний відрізок води на відносно великій території. Клювання там часті, але буває, що риба бере у найнесподіванішому випадку. Не будьте консерваторами — навіть на добре знайомому місці переставте через певний час бодай одну вудку, особливо коли риба бере лина, поставте одну з донок на спокійній воді поблизу рослинності. У цьому випадку краще наживити на гачок черв'яка, рака або те, чим найчастіше принадажують це місце. Звісно, рибалка весь час повинен поводити себе тихо.

Снасті слід розкласти ще до настання пори клювання. Це стосується не лише вудок, а й усього вантажа: намета, рюкзаків, наживок, підсак тощо. Усе це необхідно розташувати так, щоб потім нічого не шукати, тобто кожна річ повинна бути під руками. Коли все це зроблено, варто поїсти, оскільки пізніше для цього може не вистачити часу.

Як уже зазначалося, найкращий час для клювання починається з настанням сутінок і

триває до 22—23 год. У цей період від вудок краще не відходити, а сидіти поруч і тримати натягнуту жилку в пальцях, переставляючи вудку у разі потреби. Якщо вам необхідно терміново відлучитися, поставте сигналізатор. Цей період вимагає найбільшої концентрації уваги і сили рибалки, особливо коли ви полюєте на коропа, судака чи головня. Саме активне використання початку ночі часто визначає результативність усієї ловлі. Цього не можна заперечити, бо саме у цей час не відчуваєш ще холод і не хочеться спати.

Потім шанси рибалки поступово зменшуються, а з настанням півночі клювання припиняється — не чути жируючої риби і перестановка вудок не допомагає. Доцільно поставити сигналізатори, розпалити заздалегідь розкладене багаття і поїсти, але не варто забувати і про вудки. Якщо ж сонливість стала нестерпною, один із рибалок може трішки подрімати (особливо водій автомобіля). З настанням світанку необхідно знову активно зайнятися вудінням.

За книгою А.Трембачовського
«Нічне вудіння риби» (Варшава, 1991р.)

* Чимало рибалок зберігають мормишки у смужках поролону або фетру, у результаті чого гачки швидко іржавіють. Надійніше зберігати мормишки у пробці, що не вбирає в себе вологу. З пробки треба нарізати кружки, в які й закріпити весь запас мормишок.

* Чим тонша жилка, тим вона менше насторожує рибу, та й мормишка на ній краще "грає". Але тонка жилка неміцна. Тому підсікати рибу треба коротко, а виважувати дуже обережно, не поспішаючи. Якщо риба велика, із лунки брати її слід рукою або багориком.

* Підгодовувати рибу при підлідному лові також потрібно, як і при літньому вудінні. На ріці підкормку треба опускати в запасну лунку в 2—3 м вище за течією, а на озері — відразу, де розташовані вудки. Не варто забувати і таке: першу годівничку спорожняти біля дна, наступні — в 1—2 м від нього, іноді відразу під кригою.

* Гарна банка для черв'яків — із двома знімними кришками. Черв'яки звичайно зариваються в землю. Якщо банку відкривати то з одного, то з іншого боку, вони завжди будуть зверху. Їх легко брати для наживки.

А. Романович

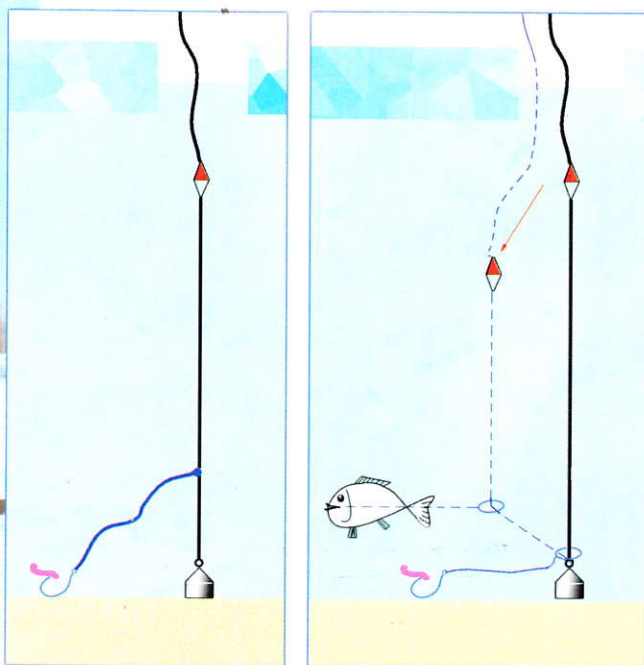
Дуже поширеною і популярною взимку снастю в запорізьких рибалок є донна поплавецева вудка, так званий "жмачок". Вона проста у виготовленні: до нижнього кінця основної жилки прив'язують донне грузило вагою 10—15 г, вище грузила (відступивши від нього на 5—10 см) прив'язують повідок з гачком і встановлюють мініатюрний пінопластовий поплавець, здатний добре натягувати жилку в інтервалі "грузило — поплавець". «Жмачок» не фіксує покльовки риби (момент захоплення нею наживленого гачка) через відносно довгий повідок. Відрізняється від простої поплавецевої вудки тим, що донне грузило (при переміщенні риби з гачком у роті) залишається нерухомим, однак жилка відтягується вбік і топить поплавець. При "класичній" будові поплавецевої вудки грузило рухається слідом за рибою, змінюючи розташування поплавця вгору — вниз, а при наявності звичайної мормишки чи мормишки-комбі — тільки вгору.

Розрахунок рибалки простий: захопивши наживлений гачок, риба пливе далі, натягуючи основну жилку й топлячи поплавець. Своєчасна підсічка — і витівниця тараня на гачку!

Але не все так просто, як здається рибалці-початківцю. Багаторічні експерименти з цією снастю свідчать про те, що вона вимагає точного розрахунку всіх її складових — "на око" далеко "не зайдеш", особливо, коли покльовка риби ніжна і в'яла. А про жор узимку, якщо не натрапиш на косяк прохідної тарані, і говорити не доводиться. Покльовки дуже обережні — візьме риба в рот гачок і тут же виплюне, відчувши каверзу з боку здобичі.

Ось чому досвідчені рибалки — любителі й спортсмени ніколи не використовують "жмачок", котрий не фіксує кльову, а лише подає сигнал, якщо риба з наживкою в роті

« ЖМАЧОК »

пливе далі, втопивши поплавець. У період безкльову цього моменту не дочекаєшся. Та раз така снасть популярна, хотілось би дати кілька порад щодо її вдосконалення.

Варто нагадати про те, що повідок із гачком, "намертво" прив'язаний до основної жилки вище донного грузила має властивість закручуватися і плутатися за "ствол" та грузило. Тому краще прив'язати повідок з гачком до мініатюрного капронового кілечка, яке вільно ковзається по основній жилці. При опусканні снасті в лунку кілечко "сидить" на донному грузилі і повідок не плутається, а плавно "пливе" за грузилом. Коли риба бере наживку і починає рухатися, то відтягує в свій бік "ствол" основної жилки. Нерухоме грузило, перебуваючи на дні водойми, не заважає рибі виконувати цю роботу. Інша справа "наглухо" прив'язаний повідок. Він якраз і гальмує рух вагою донного грузила. Якщо риба попливе відразу вгору, то відірвати від дна грузило їй буде не під силу і поплавець не відреагує. Адже знесилена зимою задухою риба натягнула жилку лише в інтервалі "грузило — вузол прив'язки повідка". Коли ж риба попливе з наживкою вздовж дна, то поплавець опуститься, але на незначну глибину, залежно від величини відстані "грузило — вузол". Як тільки ця відстань буде вибрана, грузило поставить рибу "на якір". Якщо риба з гачком у роті попливе по дотичній (під кутом 45°) відносно дна, то натягіння основної жилки (а значить, і занурювання поплавця) буде менше, ніж у попередньому випадку, вдвічі.

Кволій рибі такі муки ні до чого — вона постарається пошвидше позбутися "норовистої" здобичі. Отже, робіть висновки. Хоча, повторюю, снасть оця дуже недосконала, бо на саме клювання поплавця не реагує. Не вірите? Налийте дома повну ванну води, опустіть туди "жмачок", а до гачка прив'яжіть довгу нитку чи жилку, з допомогою якої зімітуйте рух риби. І все стане зрозуміло.

**Ю. Масленников,
рибалка-спортсмен**

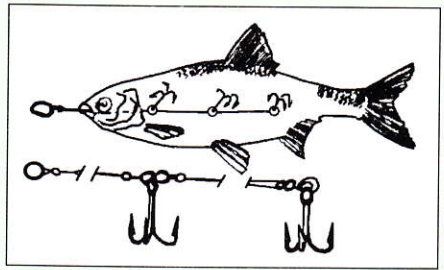
Перевірка щучих і миневих жерлиць при ловлі з криги

Взимку щучі і миневі жерлиці легко перевірити за допомогою гачка з дроту діаметром 2—3 мм. Льодобуром робиться лунка на відстані приблизно півметра від місця, де опущена жерлиця.

Гачок опускають у лунку, підчіплюють і витягають жилку. Довжина гачка повинна бути приблизно 1,5 м. Таким гачком можна перевіряти жерлиці навіть при метровій товщині льоду.

Один із способів насаджування рибки

На малюнку зображений зручний спосіб насаджування живої або мертвої рибки. Деталі снасточки робляться зі сталевого дроту 0,75 або 0,8 мм. Дріт просмикують біля кільця трійників до скручування петель. Передня частина снасточки просмикується під зяброву кришку і кінець її виводиться з рота рибки. Перший трійник од-

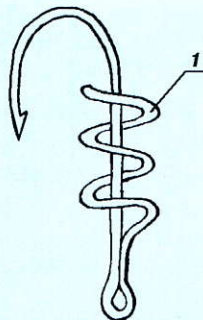
ним із гачків чіпляється відразу за зяброву кришку, потім йдуть інші. Як наживки можна використовувати плітку або дрібного окуня, і якщо в даному місці водиться щука, судак або великий окунь, то вони напевно клонуть на таку принаду.

З досвіду фінських рибалок

Риболовні снасті з усього світу

Продовження.
Початок у №№2-10
за 1999 р.

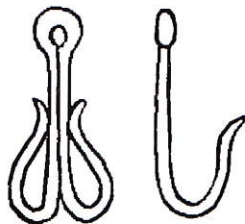
Гачки

Гачок

Виконаний із спіраллю 1, що дає можливість утримувати на гачку м'яку наживку.

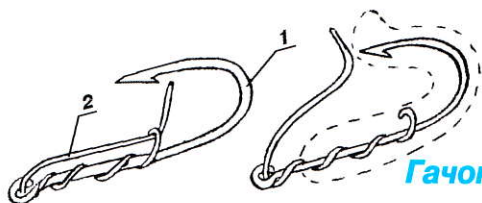
Автор: **А. Сігмунді**,
США, 1949р.
Патент №2482721.

Гачок

Наживка затискається між лезами гачка. Під час підсікання тканини риби також затискаються між лезами.

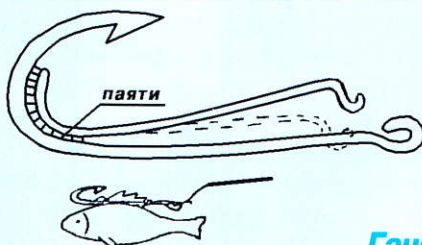
Автор:
А. Фріман, США,
1943р.
Патент №2317900.

Гачок

Звичайний однопідчпний гачок 1 доповнений затискачем 2, виконаним із тонкого пружного дроту.

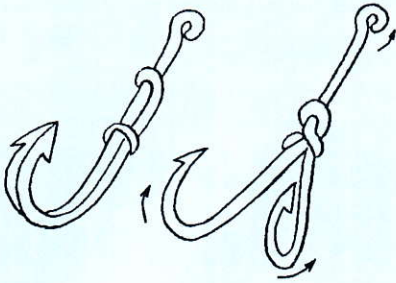
Автор: **Д. Бріф**, США, 1985р.
Європатент №0142875.

Гачок

Зручний для закріплення на спинномуплавці живця.

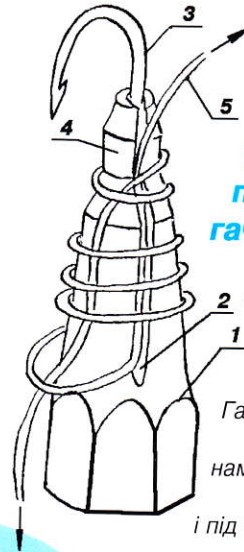
Автор: **Х. Хатвей**, США, 1940р.
Патент №2215612.

Двопідчпний гачок

Після підсікання гачок "розкривається" і надійно фіксується у тканинах ротової порожнини риби.

Автор: **В.Машуков, СРСР, 1992р.**
Заявка №4770508.

Пристрій для прив'язування гачків до жилки

Виконано у вигляді цангового олівця 1 з боковим прорізом 2. Гачок 3 вставляється в цангу 4, жилка 5 намотується на кінець олівця 1 і під час її розтягування у різні боки утворюється вузол на цівці гачка 3.

Автор: **"Гопкінс і Холлуей", Великобританія, 1971р.**
Заявка №1319312.

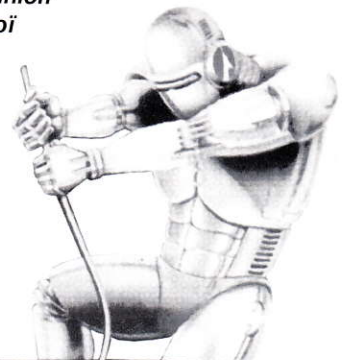

Відчеп для вивільнення гачка жилки із пащі риби

Жилку 1 із зачепленим гачком 2 натягують і вводять у проріз головки 3 відчепу. Вддовж жилки 1 вводять головку 3 у пащу риби до гачка 2 і, натягуючи жилку 1 великим пальцем руки, вивільняють гачок 2.

Автор: **В.Рябаков, СРСР, 1987р.**
Автор. свід. № 1353386.

Гачки VANADIUM, завдяки використанню ванадієвої сталі, визнані кращими у світі для ловлі коропа і неодноразово використовувались переможцями міжнародних змагань з рибної ловлі Бобом Надом (тричі чемпіон світу з рибної ловлі), Жан-П'єром Фуже (двічі чемпіон світу), Маріо Барросом, Міло Коломбо (чемпіони світу).

Зимова риболовля на течії

Мені 23 роки, родом з Волині. Риболовлю захоплююся трохи не від дня народження. Люблю рибалити як влітку, так і взимку. Мабуть, фанат. Від свого дядька, який служив в Росії, а після армії там одружився і зараз з родиною живе у передмісті Москви, не раз чув захоплюючі розповіді про зимову риболовлю на р.Оці. Він з своїми друзями майже щороку їздить туди саме на зимову риболовлю. Загорівся і я наступного року поїхати з ними... Знаю, що в російському журналі чи «Рыболов», чи «Рыболов-Elite» була надрукована стаття братів Філінів, в якій вони ділилися своїм досвідом зимової риболовлі на р.Оці. Однак дістати ці журнали у нас практично неможливо, та й не всім вони по кишені... Чи не могли б ви надрукувати, хоча б скорочено цю статтю. Перекоаний, що досвід російських рибалок становить інтерес і для читачів нашого журналу.

В.Демчук,
м.Луцьк

Риболовля з криги на течії дуже специфічна, багато в чому відрізняється від ловлі в стоячій воді і час-то вимагає нестандартного мислення. Ми постаралися проаналізувати й узагальнити досвід, набутий нами під час численних поїздок на Середню Оку.

Серед основних аргументів, що визначають нашу пристрасть до ловлі на течії, можна виділити такі.

На течії трапляється в основному риба вагою понад 100 г та й імовірність клювання посправжньому бажаної здобичі — великої густери, плітки, ляща, судака — завжди набагато вища, ніж при ловлі в стоячій воді. На наш погляд, виважувати велику рибу з 6—10-метрової глибини набагато приємніше, ніж із свистом висмикувати із-під криги окунків і плотвичок-недоміроків.

Товщина криги, котру вам доведеться свердлити в пошуках риби, завжди менша на течії, ніж у цей час на озерах і водоймах. Та й сильний вітер і мороз впливають на сам процес лову значно менше, позаяк на течії використовується більш важка снасть. Нам не раз доводилося успішно рибалити на течії в дуже поганих погодних умовах, коли ловити на класичну блешню або "чортика" у стоячій воді практично неможливо.

Що ж стосується аргументів "проти", то говорити можна лише про деякі незручності. В основному це

велика робоча довжина жилки, що може досягати, залежно від глибини і сили течії, 20—30 м.

Вибираючи жилку на лід, ви ризикуєте її заплутати. Цьому може сприяти і різкий рвучкий вітер, що створює прямо перед вами безладні вихрові потоки повітря, які відкидають жилку прямо на вас — на руки, голову, ноги. Якщо, до речі, таке трапилось, не варто знімати її з себе (тоді ви її точно заплутаете); треба спокійно опустити снасть у лунку, жилка піде у воду в тій же послідовності, у якій була витягнута, і проблема буде вирішена. Рівний, навіть сильний вітер лише спрощує роботу з жилкою, відносячи її від лунки.

Крім того, жилка може заплутуватися через необережні або неакуратні дії, і не тільки ваші. Добросусідство при ловлі на течії — справді важливе питання. Серед досвідчених рибалок існує негласне правило: не сідати в безпосередній близькості від сусіда на лінії течії і вітру. Якщо ця умова виконується, а ваш сусід — добрий товариш, цілком можна рибалити хоч у півтора метрах один від одного. Реальну небезпеку налагодженому процесу ловлі становлять "безхозні" новачки (особливо ті, у котрих немає вчителя), безцеремонні рибалки (таких, на щастя, буває не багато) і особливо "чайники", що випадково забредають у гурт фахівців з ловлі на течії.

Ваша жилка може перехльостуватися під кригою при риболовлі на так званих "крутячках" — у місцях без чітко вираженої спрямованої течії, тобто там, де воно періодично змінює силу і напрям, крутить. У цьому випадку процес можна назвати важкоконтрольованим і кращої поради — тримати дистанцію — не придумаєш.

Чим принципово відрізняється ловля на течії від ловлі в стоячій воді? Користуючись аналогіями з галузі математики, традиційну ловлю на блешню в стоячій воді можна вважати лінійним процесом. Інакше кажучи, коливання кивка, створюване рукою рибалки, з досить великим ступенем точності передається мормишці. Похибка в цій відповідності зростає в міру збільшення глибини ловлі і у випадках, коли снасть недостатньо гармонізована.

При ловлі на течії та ще на великих глибинах (3—15 м) ситуація змінюється кардинально. Робоча довжина жилки не відповідає глибині: вона завжди значно більша. До того ж, під лункою жилка являє собою не пряму лінію, а дугу. З цих причин розраховувати на те, що будь-які рухи вашої руки завжди адекватно передають-

ся принаді, було б щонайменше наївно. Проте часто рибалки цього не розуміють і механічно використовують одні й ті самі прийоми ловлі на мормишку й у стоячій воді, і на течії. Результат — відсутність улову.

Можливо, саме це відлякує від цього заняття. У всякому разі, взимку на течії намагаються і вміють ловити далеко не всі.

З чого все починалося?

(Згадує Павло Філін)

Якось я ловив узимку уздовж зарослого берега Оки на звичайну мормишку, і треба сказати, що не особливо вдало. Підійшовши до сусідів, зауважив, як один із них витяг підлящика грамів на 200. Порівняно з моїм дріб'язком це була вже справжня риба! Забурився недалеко від нього, але що ж опустити в лунку? Течія була досить сильна. Добре, що в кишені знайшлася свинцева "оливка". Змудрував деяку подобу снасті, приладнав поплавець і відправив гачок із мотилем на дно. Яким же був мій подив, коли поплавець через пару хвилин смикнувся! Я підсік і витяг густерку грамів на 150. За нею другу.

Зараз, згадуючи той випадок крізь призму накопиченого досвіду, можу сказати, що ткнув пальцем у небо, а втрапив майже в десятку! Майже, оскільки снасть була далеко від досконалості. Основну жилку товщиною 0,15 мм оснащував так: спочатку приладнав сантиметровий відрізок ніппельної гумки (яким змцнів ніжку поплавця), потім "оливку", гумовий стопор і 20-сантиметровий повідок із гачком № 3 за вітчизняною нумерацією. Снасть працювала, але не скрізь і не

завжди успішно. Надалі я від неї відмовився на користь так званої "дурилки".

Описана вище снасть мала великий недолік — на сильнішій течії поплавець затягувало під лунку і він не міг відігравати роль сигналізатора кльову. Я замінив його потужним і довгим сторожком. Крім того, виявилось, що незручно змінювати грузило.

Досить довго і дуже успішно я ловив на іншу, зібрану безпосередньо на риболовлі снасть. Складалася вона з таких елементів: сталевий сторожок, основна жилка товщиною 0,15 мм, "фільда" (це коли жилку просмикують в обидва вухка грузила), гумовий стопор, 10-сантиметровий відрізок основний жилки із звичайною мормишкою на кінці. Крім того, у 15 см вище грузила до основної жилки я прив'язував повідок товщиною 0,12 мм і довжиною 40 см.

З такою снастю я міг рибалити практично на будь-якій течії. Але в процесі ловлі в неї виявилися деякі недоліки: два повідки часто захльостувалися один за одного і переплутувалися; верхній повідок, будучи наглухо прив'язаним до основної жилки, через якийсь час починав навколо нього закручуватися і заплутуватися; вага "фільди" не завжди була достатньою, а поміняти грузило на такій снасті проблематично.

Тоді я став удосконалювати снасть.

По-перше, під час ловлі звернув увагу на те, що набагато частіше риба клює на верхній повідок, тому від нижнього відмовився.

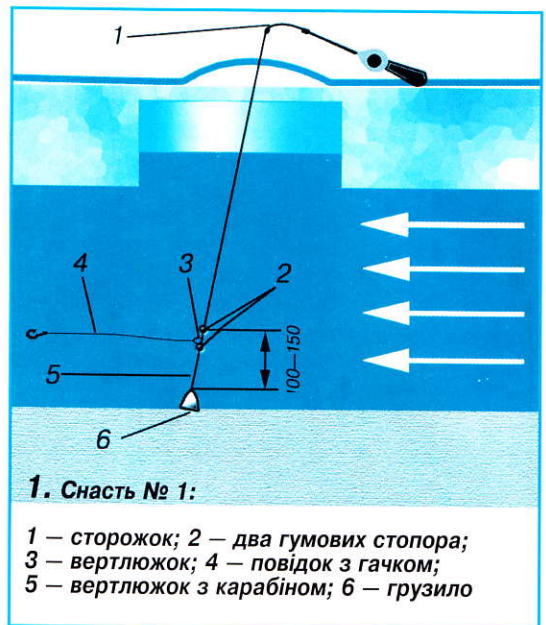
По-друге, щоб уникнути закручування верхнього повідка, на основній жилці закріпив два гумових стопори з відстанню 1 см. Між ними, пропустивши основну жилку крізь кільце, встановив вертлюжок із прив'язаним до нього повідком.

По-третє, кінець основної жилки також оснастив вертлюжком, але тільки з карабіном, на котрий можна швидко поставити грузило будь-якої ваги. Так з'явилася універсальна снасть для ловлі на течії (умовно снасть № 1) (мал.1).

"Виведена" вона була чисто емпіричним шляхом, хоча, як з'ясувалося пізніше, аналоги такої снасті давно відомі й успішно застосовуються багатьма рибалками.

Снасть №2 зібрав і випробував мій брат. Результати перевершили всі сподівання. Монтаж той же, тільки замість грузила він поставив важку вольфрамову мормишку (мал.2.) й значно змінив тактику ловлі (про це нижче).

Тепер більш докладно про окремі частини і вузли снастей № 1 і № 2.

Сторожок. Для ловлі на течії як сигналізатор кльову найкраще використовувати сталевий сторожок із годинникової пружини шириною 2—3 мм. Необхідно, щоб він був досить довгим — не менше 15—20 см. Оскільки ловити доводиться на різній за силою течії і використовувати різні за вагою грузила, необхідно змінювати потужність сторожка і робити це можна, змінюючи його довжину.

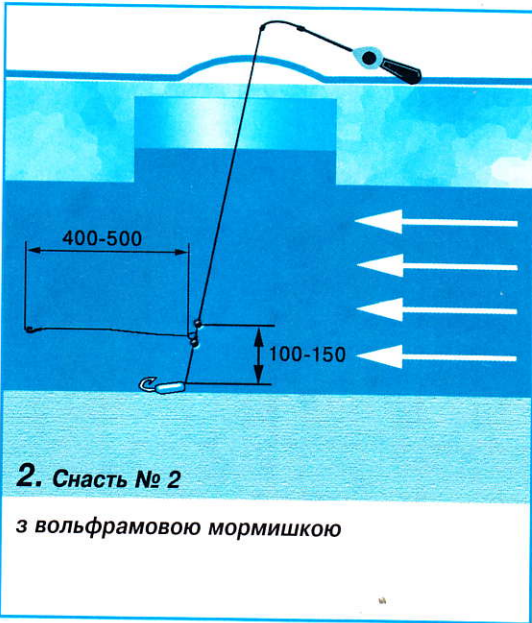
Жилка на снасті № 1 повинна бути не товща 0,2 мм, а на снасті № 2 — 0,18 мм! Чим більший діаметр жилки, тим вища її парусність на течії, що вкрай негативно позначається на загальній чутливості снасті.

На вудці повинно бути не менше 50 м жилки. Іноді глибина в місці ловлі досягає 18—20 м, тому запас жилки не зашкодить. Товщина повідка — 0,12—0,15 мм, довжина — 40—50 см.

Грузила. Для снасті № 1 необхідно мати набір із 3—4 грузил вагою від 10 до 50—70 г. Круглі й овальні за формою краще не використовувати на течії — їх буде "катати" по дну.

Стопори — і верхній, і нижній виготовляємо з щільної гуми. З допомогою голки протикаємо її і виводимо жилку, потім повторюємо процедуру. Підчепивши голкою петельку, що утворилася, можна змінювати місце розташування стопора на жилці. Другий стопор зміцнюємо тим же способом.

Вертлюжки використовуємо найменші.

Мормишки для снасті № 2 виготовляються з вольфрамового дроту (електрода) товщиною 3—8 мм. Гачок не більше № 4—4,5 за вітчизняною нумерацією. Бажано, щоб жало його було помітно винесено за межі мормишки. Дуже важливо, щоб вона була правильно збалансована: задня частина не переважувала передню, оснащену гачком. При опусканні спочатку гачок повинен торкатися дна, а потім вже мормишка (мал.3).

При виборі великої вольфрамової мормишки на це варто звернути особливу увагу. Дуже часто подібні мормишки просто неправильно зроблені і впливати на них нічого не можна.

Техніка ловлі. Варто виділити два основних правила в тактиці зимової ловлі на течії: це правильна подача принади "під ніс" риби, що жирує, і провокування її на кльов.

За умови, що риба знайдена, тобто ви напевно знаєте, що вона є під кригою, і хоча б трохи активна, грамотне й свідоме виконання цих правил здатне викликати набагато більший кльов, ніж той, що буде у ваших сусідів (якщо він взагалі буде). Розглянемо докладніше обидва.

Принаді завжди необхідно надавати рухи, близькі до природних рухів потенційного корму. Треба зрозуміти й уявити собі, як він може переміщатися залежно від напрямку і сили течії і, що більш важливо, порівняти цей рух із можливостями рибалки і його снасті.

Погодьтеся, важко уявити, щоб, наприклад, мотиль або опариш повз по дну або плив проти течії. Це навіть кумедно — черв'як, що долає перешкоди. Природний рух — личинка плавно опускається за течією на дно або волочиться по ньому. Отож ефективнішою буде така подача принади, яка краще імітує поводження кормового об'єкта. Спровокувати рибу на кльов можна, створюючи паузи в русі принади, але як конкретно це зробити, залежить від використовуваних снастей. По суті, вони нічим не відрізняються від снастей, застосовуваних, скажімо, при літній ловлі впроводку.

З цього погляду ми і розглянемо методику ловлі риби на течії снастю № 1 (з грузилом і повідком) і снастю № 2 (з мормишкою і повідком).

Снасть № 1. Діапазон глибин, на яких вона добре працює, дуже широкий — від 2—3 до 15—20 м. Снасть досить універсальна, нею можна ловити на будь-якій за силою течії — досить замінити грузило і змінити довжину сторожка. Слід відмовитися від поширеного стереотипу, наче ловля на течії є абсолютно статичною, неспортивною — поставив вудку і сиди чекай. По-перше, рибу треба знайти. По-друге, існують добре відпрацьовані способи ловлі і гри подібною снастю. Перший — один з найбільш ефективних способів — гра повідком. Оскільки повідок закріплений вище грузила, існує можливість маневрування, гри ним за рахунок вигину жилки, що утворюється на течії. Для цього необхідно, щоб грузило нерухомо лежало на дні і його не зносило течією.

Піднімаючи вудку до моменту відриву грузила від дна, ми вибираємо дугу, відповідно повідок у цей момент рухається проти течії. Опускаючи вудку до лунки, ми збільшуємо дугу, повідок рухається за течією (мал.4). Це теорія. Сам процес виглядає так: після того, як грузило досягло дна, відпускаємо ще 20—30 см жилки для утворення дуги. Після цього досить швидко піднімаємо вудку аж до моменту відриву грузила від дна і так само швидко її опускаємо. Жилка починає вільно йти в лунку. Швидкість руху повідка практично та ж, що і швидкість течії.

Звичайно тоді, коли сторожок починає гальмувати жилку і повідок перестає рухатися, відбувається кльов, що добре позначається на сторожку. Затримка в рівномірному русі принади за течією — найбільш зручний момент для

того, щоб риба встигла її схопити. Якщо клювання не сталося, варто повторити процедуру. Три—пять хвилин кльову немає — треба змінювати місце ловлі, за винятком тих випадків, коли ви упевнені, що під вами є риба і вона тільки чекає своєї нагоди.

Другий спосіб — складніший. Його складність полягає в тому, щоб підібрати таке за вагою грузило, яке б злегка зносилося течією. Трохи припіднімаючи грузило над дном, через кілька секунд знову його опускаємо. Грузило при цьому виявиться вже в іншому місці — його знесе течія.

Повторюючи процедуру, щораз доведеться змотувати з котушки по 20—30 см жилки. Зрештою снасть виявиться на значній відстані від лунки, після чого її треба вилучити і повторити проводку знову. Все це дуже нагадує ступінчасту проводку спінінгом, тільки в зворотному порядку ("*крокуюча*" проводка).

Можна ускладнити другий спосіб, скомбінувавши його з першим. Піднімаємо вудлище на 30—50 см так, щоб грузило відірвалося від дна, і через пару секунд знову швидко опускаємо до лунки. Вільний хід повідка в цьому випадку збільшується за рахунок зсуву грузила, що, у свою чергу, збільшує шанси на кльов. Він, як і в першому випадку, найчастіше буває в момент гальмування і зупинення повідка.

Третій спосіб — найпростіший, але найменш ефективний: *установити вудку і без усякої гри чекати кльову.*

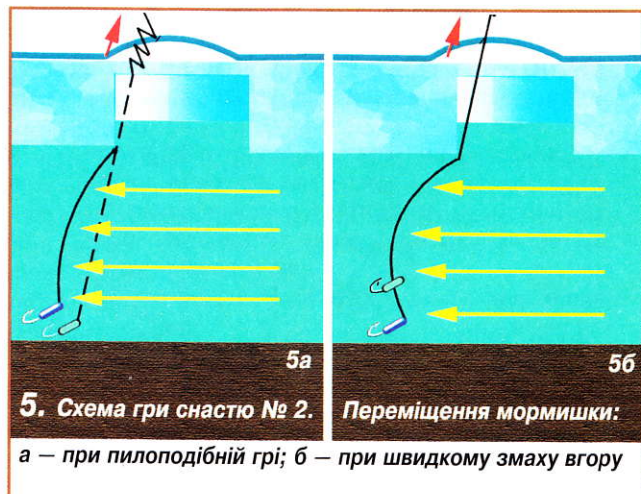
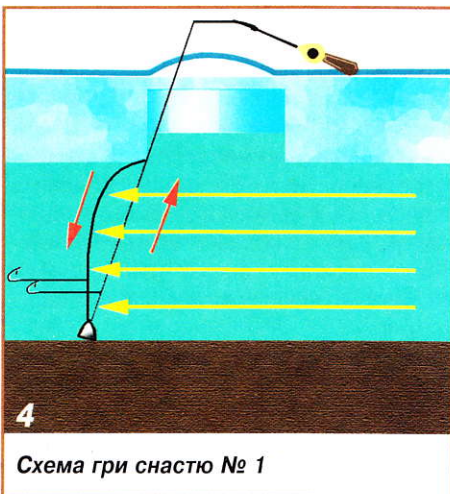
Снасть № 2. Оптимальною варто вважати таку вагу мормишки, при якій добре відчу-

вається дно; на натягнутій жилці її можна впевнено утримувати на місці, але в той же час, якщо послабити натяг, мормишку легко зносити вниз за течією.

Чи можна застосовувати снасть № 2, залежить від сили течії і глибини в певному місці ловлі. Якщо течія занадто сильна і немає можливості ефективно керувати мормишкою з повідком, то варто перейти на снасть № 1. І навпаки: на невеликих глибинах, до 5—7 м, при слабкій або перемінній течії може пригодитися вудка, оснащена жилкою товщиною 0,15—0,16 мм, вольфрамовою мормишкою "дробинкою" товщиною 5—6 мм і відповідним сторожком. Повідок на цій вудці не потрібен. Краще мати 2—3 вудки оснащені мормишками для ловлі на різній за силою течії. В принципі, двох вудок цілком досить для того, щоб обловлювати найбільш цікаві місця.

Більшість рибалок (а тим більше новачків)

допускають типову помилку при ловлі на мормишку на серйозній течії і великій глибині, застосовуючи традиційну гру на підйомі. Вона приводить до протиприродного руху принади. Пов'язано це з тим, що при повільному підйомі вудлища, особливо з пилоподібною грою, на течії дуга жилки усього лише зменшується ("вибирається"), оскільки жилка прорізає товщу води. Мормишка при цьому може лише злегка рухатися проти течії практично по дну і кльову не буде, бо принада рухається неприродно. Якщо після такого повільного підйому спробувати опустити снасть униз, то з'ясується, що опускати її нікуди — мормишка лежить на дні, тільки начебто зменшилася глибина (мал.5).

Рибалки, що не розуміють даного механізму гри, витрачають безліч часу дарма і, як правило, не мають кльову. Винятком може бути ловля судака і берша на гру мормишки з підйомом. Але при цьому гра має бути активнішою і вестися в 10—50 см від дна.

Як правильно ловити на снасть № 2? Після того як мормишка досягла дна, піднімаємо її на 30—40 см і знову повільно опускаємо на дно (погодувати зовсім не обов'язково). Саме в момент торкання мормишкою дна або в 1—2 см від нього відбувається 80—90% кльову.

Якщо риба все-таки не взяла, необхідно не більш ніж на 4—5 сек затримати мормишку тоді, коли вона торкається дна, не даючи сторожок повністю розігнутися. Допустимо, і в цей момент кльову нема — тоді повторюємо все знову; мормишка при цьому затримується біля дна вже трохи довше. У такий спосіб снасть, "крокуючи" по дну, обловлює досить значну акваторію.

Нарешті риба виявила себе кльовом (зазвичай, зграя стоїть біля якої-небудь ями або корча), і необхідності "прочісування" дна немає.

Як же зробити, щоб мормишка кожного разу опускалася в ту саму точку? Для цього після кожної проводки треба змахом руки, подібно м'якому підсіканню, підняти вудлище на 50—

70 см. Мормишка злітати-ме нагору по тій же траєкторії, що і при опусканні вниз, тобто не буде виникати зазначеного вище ефекту, при якому товща води прорізається жилкою. Тільки цей прийом дозволить здійснити проводку, схожу на попередню й у тому ж самому місці.

Ловити можна і по-іншому, активно залучаючи повідок. Піднімаємо мормишку над дном, потім повільно опускаємо, поки вона знову не торкнеться дна. Якщо кльову нема, продовжуємо швидко опускати вудку ще як мінімум на 20 см. Утвориться дуга, за рахунок якої рухається повідок. Коли сторожок починає гальмувати жилку і відповідно рух повідка, найчастіше відбувається клювання.

На що клює частіше — на повідок чи мормишку, сказати важко. Частіше буває так, що спочатку риба віддає перевагу мормишці, потім повідку. Нерідко, особливо якщо втрапиш в центр зграї, клює на усе відразу і без розбору.

Є, щоправда, одна складність, що стосується кльову. Підлящик і велика густера іноді беруть украй обережно і непомітно. Ідентифікувати їх і визначити момент для підсікання — особливе мистецтво рибалки.

Наживка. Майже завжди це мотиль. На мормишку наживляємо 5—6, а на гачок — 3—4 личинки. Іноді використовуємо опариша; клює на нього, загалом, не гірше, ніж на мотіля, але і не краще. Хоча опариш — більш "довгограюча" наживка і виручає в сильний мороз, коли мотиль застигає прямо в руках і постійно підсаджувати його на гачок дуже важко. Підкреслимо, що на опариша, наживленого на мормишку, риба бере вкрай рідко, тому рекомендуємо використовувати його як наживку тільки на гачку.

Клювань може бути більше, якщо на повідок перед гачком або прямо на гачок одягти 1—2 бусинки бісеру; колір великого значення не має.

П. Філін, Г. Філін

Рыболов Elite, №1, 1999 р.

«Світ рибалки» — наш журнал!

Не відмовляйте собі у задоволенні бути його читачем, а може, й автором.

ПЕРЕДПЛАТА 2000

Не зволікайте, поспішіть,
передплата ще триває.
Наш індекс — 22435

На риболовлі люди швидко зближуються і швидко зав'язуються знайомства між різними за уподобаннями і характерами людьми. Об'єднує усіх любов до цього виду відпочинку. Але не всі добре виховані і мають ангельську вдачу. Виходять на берег досвідчені і початківці, цікаві до природи і байдужі, добре ерудовані і не дуже, хвальки і скромні люди.

Найголовніше на риболовлі дотримуватись так званих неписаних правил, що в комплексі складають таке поняття, як етика рибної ловлі. Не так важливо, скажімо, навчити людину правильно прив'язувати гачок, закидати спінінг, чи вибирати місце на березі водойми, як навчити культурі поведінки, бережливому ставленню до природи. Ось чому редакція «Світ рибалки» планує зробити рубрику «Етика риболовлі»

Не підрубуй товариша-рибалку

Взимку скупчення рибалок може призвести навіть до біди. Побачили, як хтось витяг добру рибину з ополонки, і через деякий час там вже починають бити кригу його сусіди. Приходять навіть з далеких місць. На товщину льоду ніхто не звертає уваги — скоріше закинути вудочку! Оточать бідолаху, а лід — трісь! — і маєте холодну ванну. Трапляється, що деякі рибалки навіть гинуть через негідну поведінку своїх, так би мовити, однодумців. На жаль, заздрощі і жадоба можуть і до такого призвести.

Справжній рибалка-любитель, який поважає себе і колег, так ніколи не вчинить — він обере собі місце метрів за 20—30 від товариша і чекатиме спокійно кльову, покладаючись на себе, свій досвід і снасті.

В. Давидко

РИБАЛКА — РИБАЛЦІ

Грузило-пудовичок

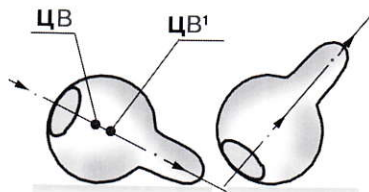
Здається, усім рибалкам відомі стародавні гирі-пудовички, якими користувалися, зважаючи на вагах-коромислах. Виявляється, така гиря, зменшена до 20—50 г, дуже добре підходить для грузила на донці-закидачці.

Чим відрізняється це грузило від усіх інших? Гиря-пудовичок має два центри ваги. Другий центр ваги (ЦВ-1) виникає в гирі в момент її горизонтального розташування за рахунок дужки. Але відстань між ЦВ і ЦВ-1 дуже мала, і при дії незначної сили на дужку гиря прагне зайняти вертикальне положення. При натягу жилки грузило починає обертатися, що дозволяє йому

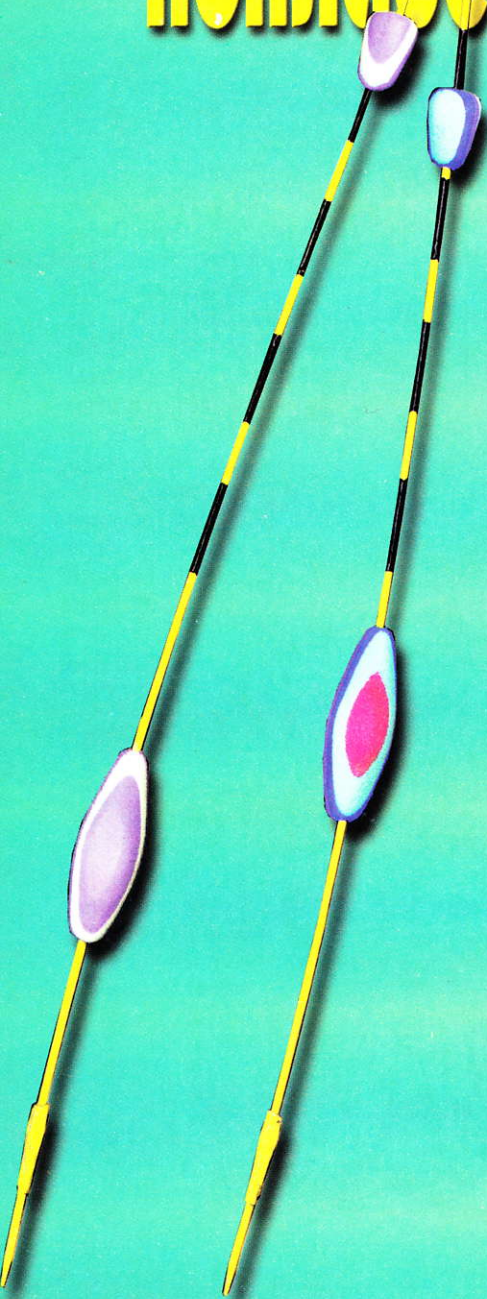
переборювати не тільки рослини, а й жорсткі перепони. У грузила будь-якої іншої форми цієї якості нема, і як наслідок — часті зачепи, обрив жилки.

Виготовити грузило можна з будь-якої ваги. Відливають його зі свинцю в гіпсі або глині. Модель можна зробити і з твердого пінопласту.

Ю. Симонюк

Універсальний поплавець

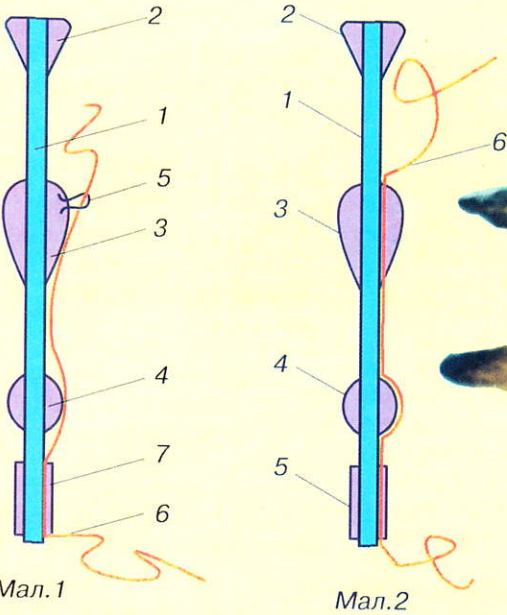
Серед рибалок-любителів найбільшою популярністю користується поплавець, показаний на мал. 1. Він зібраний на антені 1, виготовлений з бамбукової тростини круглої форми, діаметром 2+3 мм. На ній послідовно надіті індикатор 2 і плаваючий елемент 3, виготовлений з пінопласту, грузило 4 із шматочка розплесканого свинцю намотаного навколо антени 1 і затиснутого плоскогубцями. У плаваючий елемент 3 для жилки 6, яка кріпиться до антени 1 кембриком 7. Щоб пофарбувати поплавець яскравими нітроемаллями, його спочатку необхідно покрити шаром клею БФ-2 або БФ-6 і висушити, щоб нітроемаль не роз'їла пінопластові деталі. Поплавець можна фарбувати в будь-які кольори, але антену тільки білою або світлими фарбами, на яку наносять темні або чорні смужки.

Перш ніж фарбувати поплавець, його потрібно збалансувати, оскільки фарба фіксує всі деталі на своїх місцях. Мета балансування — забезпечити натяг жилки між грузилом вудки, що лежить на дні, і поплавцем при правильно відрегульованій глибині.

Грузило 4 кожен раз кріплять на кінці антени 1, а індикатор 2 на протилежному її кінці. По антені пересувають тільки плаваючий елемент 3. Якщо він розташований далеко від грузила 4, то поплавець (наприклад, при випробуванні у відрі) набуде стійкого вертикального положення. Чим ближче підсувати плаваючий елемент 3 до грузила 4, тим нестійкішим буде поплавець. Його можна збалансувати так, що він залишатиметься в тому положенні, в якому покладуть його на воду. При цьому певну роль відіграють і вага, і розміри індикатора 2, позаяк він може прилипнути до води. Тому індикатор 2 одночасно виконує роль балансира.

Якщо ловити на течії, натяг жилки між поплавцем і грузилом, що лежить на дні, забезпечить течія. Тому поплавець повинен бути збалансований так, щоб кожен раз приймати стійке вертикальне положення.

На стоячій воді велике значення має правильно відрегульована глибина. Щоб помітити це, необхідно, щоб поплавок нестійко тримався на воді. Вертикальне положення поплавець прийме тоді, коли буде забезпечений натяг жилки. Якщо застосовувати поплавець взагалі без грузила 4, то при регулюванні глибини буде відігравати роль кожен міліметр. Добре збалансо-

Мал.1

Мал.2

ваний поплавець для стоячої води при правильно відрегульованій глибині веде себе так: при закиданні вудки він, як правило, на воду падає боком, а тоді через секунду-дві повільно стає вертикально.

На випадок хвиль необхідно, щоб плаваючий елемент 3 мав обтічну форму, а грузило, що лежить на дні, таку вагу, щоб поплавець не смикав його вгору. Довжина антени 1 між плаваючим елементом 3 й індикатором 2 має бути по можливості довшою, особливо для далекого закидання. Але надто довга призводить до заплутування поплавця в жилці.

Отже, для різних умов риболовлі необхідно мати кілька по-різному збалансованих поплавців. І якщо рибалка не знає наперед умов риболовлі, йому доводиться нерідко перечіплювати поплавець безпосередньо під час риболовлі, знімаючи при цьому гачок і грузило. На мою думку, основний недолік описаної конструкції — неуніверсальність.

Але якщо виготовити поплавець, плаваючий елемент якого й індикатор-балансир можна було б пересувати по антені в будь-яке положення, то балансування можна робити і під час риболовлі. Для цього потрібний легкий і пружний матеріал. Пінопласт і корок пружності не мають. Через певний час вони зминаються і якщо антена незмінного діаметра по всій довжині, то вони будуть або ковзати по ній занадто легко, або

взагалі не будуть рухатись. Таким матеріалом може бути поролон, з якого виготовляють «непоतोпаючі в'єтнамки» або «шльопанці». Він легкий, пружний, як гума, і має яскраві кольори. Однієї пари старих «в'єтнамок» досить на штук шість поплавців.

Конструкція такого поплавця показана на мал.2. На антену 1 послідовно надівають індикатор-балансир 2, плаваючий елемент 3, грузило 4 і кембрик 5. Жилку 6 пропускають під кембриком 5 і плаваючим елементом 3. Плаваючий елемент 3 та індикатор-балансир 2 виготовляють з «поролону» добре загостреним ножом і шліфують наждачним папером. Отвори пропікають розпеченим шилом. Антену 1 фарбують разом з грузилом 4 так само, як і в першій конструкції, але без елемента 3 та індикатора-балансира 2. Ця конструкція дає змогу при складанні вудки залишити на жилці 6 плаваючий елемент 3 і кембрик 5, а антену 1 з постійно закріпленим грузилом 4 відчепити. З собою на риболовлі на різні випадки можна мати кілька антен різної довжини, які можна змінювати на поплавці, не знімаючи при цьому з вудки гачка і грузила. Тому цей поплавець (див. мал.2) можна вважати універсальним.

Поплавок з «поролону» може мати найрізноманітніші конструкції. З цього матеріалу можна виготовляти і поплавці для спортивних вудок, «кружки», індикатори для донок, ручки для спінінгів і зимових вудочок та інше риболовне обладнання.

Г. Башук

13. ПРАВИЛА ЗАКИДІВ МУШКИ

1. Вудлице при виконанні закидів керується однією рукою. Дозволяється прикладати вудлице до передпліччя під час відведення його назад.

Не дозволяється застосування будь-яких допоміжних засобів для прикріплення вудлиця до передпліччя.

2. Недійсними вважаються закиди:

а) якщо снасть не відповідає Правилам;

б) якщо шнур стягується з катушки до отримання дозволу на закид;

в) якщо спосіб виконання закидів не відповідає Правилам;

г) якщо шнур має яке-небудь маркування (мірні помітки) або під час стягування шнура спортсмен вимірює його по вудлицю;

д) якщо мушка приземляється за межу сектора (при закидах на дальність);

е) якщо при закінченні закиду піджилка або мушка виявляється зірваними (закид зараховується, якщо довжина піджилки менша ніж 1,8 м через утворення на ньому петлі);

є) якщо зношений кінець шнура замінений більше, ніж на довжину вудлиця. Кінець шнура при цьому повинен замінюватися тільки таким же матеріалом і такою ж кольору;

ж) якщо мушка доторкнеться води в чаші до закінчення закиду.

Кожний недійсний закид вважається таким, що відбувся, але бали за такі закиди не нараховуються.

При використанні снасті, що не відповідає Правилам, всі досягнуті в окремій вправі результати анулюються в тому разі, якщо ця невідповідність дає перевагу спортсмену. Якщо ж такої переваги немає, то результат

зберігається. Наприклад, у разі використання спортсменом мушки діаметром 22 мм, замість дозволеного 20 мм, таке порушення Правил не на користь спортсмену.

3. Пошкодження снасті.

а) Пошкодження снасті встановлюється старшим суддею на вправі за заявкою учасника. У цьому разі зупиняється секундомір і спортсмену надаються 10 хв на усунення пошкодження. В усуненні пошкодження спортсмену може бути надана допомога однією особою з дозволу старшого судді. При обриві жилки або закручуванні її навколо катушки час на усунення пошкодження не надається.

б) При втраті мушки або піджилки спортсмен може замінити їх новими за рахунок часу, відведеного на виконання вправи. Здобуті до цього результати йдуть у залік.

Після втрати другої мушки у закидах по мішенях СКИШ і після втрати третьої мушки у комбінованих закидах спортсмен усувається від подальшого виконання вправи, а бали, одержані до втрати мушки, зараховуються.

в) Якщо суддя встановив, що оперення мушки відділилось від гачка або мушка під час виконання закидів зазнала будь-яких інших змін, він зупиняє секундомір і дає можливість спортсмену негайно прикріпити нову мушку. Така заміна не зараховується до вищезгаданих втрат двох або трьох мушок. Секундомір вмикається як тільки нова мушка буде прикріплена.

Витягувати шнур дозволяється після закріплення мушки.

г) При пошкодженні вудлиця, катушки або шнура, відпадання кільця або тюльпана з вудлиця, спортсмен має право заміни снасті на такі, які відповідають вимогам Правил.

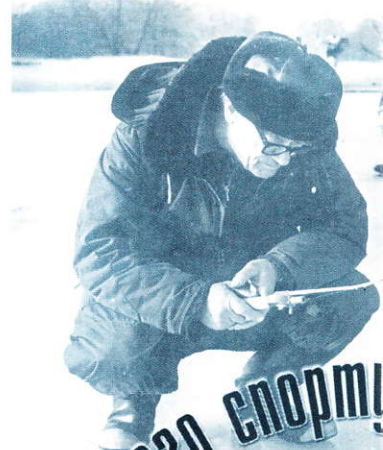
Спортсмен несе особисту відповідальність за застосовані ним снасті.

14. ВИЗНАЧЕННЯ ЗАКИДІВ З КАСТИНГУ

1. При всіх різновидах закидів мушки на влучність зараховується перше торкання мушки до мішені або майданчика.

2. При закидах мушки на дальність відстань до неї відмічається там, де лежить мушка, а не там, де вона торкнулась майданчика.

3. Визначення дальності закидів проводиться після закінчення спортсменом вправи.

ПРОДОВЖЕННЯ. ПОЧАТОК

ПРАВИЛА

ЗВ'ЯЗАНІ З РИБОЛОВНОГО СПОРТУ

4. При влученні у кільцеву лінію, що розмежує сектори мішені, заліковується більший результат.

5. Закиди, які не вдалися у зв'язку з перешкодами, дозволяється повторити. Рішення про це приймає старший суддя на вправі після пояснення судді-стартера.

6. Час на виконання кожної вправи відліковується з моменту дозволу судді-стартера після повідомлення спортсмена про готовність до виконання вправи.

Останній закид повинен бути виконаний до закінчення часу, відведеного на цю вправу.

7. Перед виконанням «мокрих» закидів вправи «Мушка СКІШ» відлік часу починається після закінчення вимірювального (прицільного) закиду. Торкання мушкою мішені визнається як виконаний вимірювальний закид. Витягувати з котушки шнур, для виконання наступних закидів, дозволяється тільки після вимірювального закиду.

8. При виконанні вправ «Мушка СКІШ» і «Комбінація з мушкою» шнур повинен бути підмотаним на довжину вудлища. Невиконання спортсменом Правил змагань веде до його дискваліфікації.

15. ПЕРЕВІРКА СНАСТЕЙ

1. Перевірка снастей (у разі необхідності) здійснюється суддями тільки після закінчення виконання спортсменом вправи, а також безпосередньо після досягнення високого результату.

2. Виконуючи контроль, судді перевіряють відповідність снасті і окремих її частин чинним Правилами.

3. Для шнурів, лісок і грузиків введені такі допуски:

а) для закидів мушки на дальність вага шнура може перевищувати нормований не більше ніж на 0,2 г;

б) алюмінієвий і пластмасовий грузики вагою 7,5 г можуть перевищувати нормований не більше ніж на 0,2 г.

16. ПРАВИЛА ЗАКИДІВ ГРУЗИКА

1. Всі закиди грузика 7,5 г на влучність і дальність повинні виконуватися однією рукою (правою або лівою).

2. **Роз'яснення техніки закидів грузика 7,5 г на влучність:**

а) **маятниковий закид** зараховується виконаним правильно, якщо грузик У мить закиду знаходився під вудлищем;

б) **боковий закид справа** виконаний правильно, якщо при закиді вудлище знаходилося праворуч від осі закиду (лінії, яка проходить крізь центр мішені та вісь тулуба спортсмена). При цьому не дозволяється тюльпан вудлища підіймати вище горизонтальної лінії, яка проходить крізь найнижчу точку рукоятки вудлища при закиді. Місце вудлища і грузика, який розгойдується, по відношенню до стартової планки довільне;

в) **боковий закид зліва** виконаний правильно, якщо при закиді вудлище знаходилося ліворуч від осі закиду. Інші вимоги — як і для бокового закиду справа;

г) **закид з-за голови** зараховується виконаним правильно, якщо у мить закиду тюльпан вудлища пройшов над головою спортсмена між горизонтальним та вертикальним напрямками.

При всіх способах закидів положення тулуба та ніг спортсмена за стартовою планкою довільне. Положення спінінга під час польоту грузика довільне.

3. Техніка закидів грузика 7,5 г на дальність.

Закиди на дальність можуть виконуватися будь-яким способом за винятком:

а) **«катапультизм»** — це закид, при якому спортсмен рукою відтягує грузик і «вистрілює» його за рахунок розгинання вудлища;

б) **«працевим»** — це закид, при якому спортсмен для збільшення сили інерції грузика обертає його навколо осі свого тулуба або вудлища більше двох разів.

В Україні на 1997-2000 рік

ВІСЛА

у №7-10 за 1999 р.

4. Недійсними вважаються закиди:

- а) якщо снасть не відповідає Правилам;
- б) якщо спосіб закиду не відповідає Правилам;
- в) якщо грузик торкнувся землі перед стартовою планкою до закиду або будь-де, окрім мішені, при невдалому закиді (зривання грузика);
- г) якщо спортсмен, виконуючи закид, забув відкрити жилкоукладач (при цьому грузик не обов'язково повинен торкнути-

ся землі перед стартовою планкою);

д) якщо під час закиду закрився жилкоукладач;

е) якщо спортсмен у момент перебування грузика у польоті однією або двома ногами переступив через стартову планку,

однією або двома руками торкнувся землі перед стартовою планкою і якщо

спортсмен не стоїть безпосередньо позаду стартової планки хоч однією ногою;

є) якщо грузик відривається при закиді;

ж) якщо грузик не влучає у мішень або виходить за межі сектора;

з) якщо спортсмен почав підмотувати жилку або переступив через стартову планку до того, як закид зафіксований.

5. Пошкодження снасті.

Факт пошкодження снасті визначається старшим суддею на вправі по заяві спортсмена. При пошкодженні снасті спортсмен має право надати допомогу тільки одна особа (як правило, тренер, представник або член команди). При пошкодженні снасті спортсмен має право замінити її іншою, що відповідає Правилам (по-

рядок заміни снасті — як для вправ з мушкою).

Утворення "перуки", обрив або намотування жилки під катушкою пошкодженням снасті не вважається і 10 хв на усунення цих пошкоджень спортсмену не надаються.

17. ВСТАНОВЛЕННЯ РЕКОРДІВ

1. Якщо на змаганнях перевищений відповідний рекорд, снасть повинна бути негайно піддана контролю на її відповідність цим Правилам.

2. В закидах на дальність рекорд може бути визначено встановленим, якщо швидкість вітру в момент закиду була виміряна і не перевищувала 3 м/с.

3. Рекордні результати і вищі досягнення, показані в додатковий час (при перезакладах для визначення переможця) і при визначенні результатів змагань у п'ятиборстві, триборстві та двоєборстві також реєструються.

4. При проведенні офіційних змагань, на яких дозволяється реєструвати рекорди, повинні бути чітко визначені встановлені до цього рекорди, а в секторі дальності існуючий рекорд повинен бути позначений прапорцем.

18. ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРЕМОЖЦІВ З КАСТИНГУ

1. У командних змаганнях для чоловіків і жінок зараховуються результати з п'ятиборства, триборства та двоєборства. Результат команди визначається підсумовуванням балів, отриманих кожним спортсменом команди у відповідних різновидах змагань.

2. Переможцем у командних змаганнях вважається команда, що набрала найбільшу суму балів.

3. Переможець в особистих змаганнях — спортсмен, який здобув у багатоборстві або в одній вправі найбільшу суму балів.

4. При рівній сумі балів в особистому і командному заліку спортсмени і команди в багатоборстві ділять відповідні місця.

5. При рівній сумі балів у претендентів на призові місця в окремих вправах з метою визначення переможця призначаються перезаклади. Черговість стартів при перезакладах визначається жеребкуванням. У разі рівності балів під час перезакладів перевагу одержує спортсмен, який витратив менше часу на повторне виконання вправи.

При визначенні місця у багатоборстві йому зараховується початковий результат (до перезакладів).

Все для риболовлі і безпечного відпочинку на воді!

І на природі можна відпочивати з комфортом, маючи необхідне спорядження: човни, намети, рюкзаки, спальні мішки тощо. Все це Вам надасть безпосередній виробник, українсько-французьке СП "Фіорд-Бот". Тут Ви зможете придбати і мотори для човнів кращих світових виробників, і фірмові рибальські снасті.

Є можливість одержати знижку.

Двигуни (2,5-300 к.с.) для човнів
"Mercury" (США), "Selva" (Італія), "Nanni"
(Франція), "Honda" (Японія), "Suzuki" (Японія)
2, 4-тактні, електродвигуни. Ціни від 190 у.о.
Гарантія, сервіс, запчастини,
витратні матеріали

Човни надувні

Веслувальні, моторні, 1-8-місні.
Ціни від 150 у.о.

Матеріали, фурнітура, клей —
кращих європейських
виробників. Гарантія

Для туристів, рибалок, мисливців

Намети 2-4-місні, тенти,
рюкзаки студентські і похідні. Спальні
мішки. Сумки. Снасті рибальські ("Shimano",
"Zebco", "Balzer", "Byron", "D.A.M.", "Rapata",
YO-ZURI). Ехолоти

**УКРАЇНСЬКО-
ФРАНЦУЗЬКЕ
СП "ФІОРД-БОТ",
КИЇВ, ПОЛЬОВА, 24
ТЕЛ. 241-95-53,
441-47-43**

Море, надаючи рибалці можливість спіймати рибу, забезпечує його і наживками

Краби. Дрібні крабики тримаються біля самого берега під камінням і серед водоростей. Там їх і ловлять, зберігаючи в коробках з вологими водоростями. Це відмінна наживка для більшості морських риб — ставриди, лаврака, камбали, скумбрії та багатьох інших. Дрібних крабиків наживляють на гачок повністю, попередньо звільнивши від хітиново-го покриву.

Нереїда — багатощетинковий черв'як. Живе в донному мулі морів на глибині до 1 м. Наживляють його цілим або частинками. Треба остерігатись щетинок, що можуть спричинити опіки, схожі на опіки кропиви. Зберігають у коробці з вологим піском. Це гарна наживка для всіх мирних риб.

Офелія — морський черв'як, що живе у вологому піску біля води. Довжина до 5 см. Добра наживка для ловлення зеленушок, султанок, кефалі, бичків та іншої некрупної риби.

Водяні блохи — бокоплави живуть у вологих загниваючих водоростях, викинутих прибоєм на берег. Добра наживка для морської риби — бичків, зеленушок, султанів тощо.

Креветки — невеликі тварини із загону ракоподібних. На Далекому Сході відомі під назвою чилим. Добувають їх, згрібаючи з днищ суден, паль, оброслого водоростями каміння тощо. Відмінна наживка для лову багатьох риб — кефалей, камбал, скатів, скумбрії, горбиля, сигів тощо.

Морський тарган — водяна мокриця. Існує кілька видів: лігія — на берегах Японського мо-

Наживки

ря, ідодея ентомон — у Балтійському і Білому морях. Звичайне їх місцеперебування — водорості в тихих місцях на невеликій глибині. Наживка для мирних риб.

Мідії — двостулкові раковини з молюсками, що знаходяться всередині. Мають довжину до 20 см. За допомогою так званої ноги мідії прикріплюються до підводних предметів, а також повзають по дну. М'ясо мідій є гарною наживкою для ловіння таких риб, як камбала, скат, навага, тріска, морська краснопірка тощо.

Для зручності приготування наживки раковини рекомендується нагрівати, доки стулки не розкриються, а м'ясо не набуде жовтого відтінку.

Окрім перелічених наживок у морському вудінні використовують:

шматочки старого м'яса: тюленячого жиру для лову тріски, скатів, акул та інших крупних хижаків; рибу і шматочки риби для вудіння тріски, наваги, пікші, морського окуня, катранів; ікру різних риб, зокрема пінагора, — для лову оселедців, сайди, сайки, біломорської ряпушки; кульки з хліба для вудіння кефалі.

Штучні принади. Широко використовуються блешні як спінінгові, так і для підвісного блешнювання. За останні роки відвісне блешнювання стало дуже поширеним. Любителі зимової риболовлі успішно ловлять на крупні саморобні мормишки. Спінінгісти для ловіння ставриди і лаврака застосовують так звану «ставку» (її змайстрували винахідливі чорноморські рибалки).

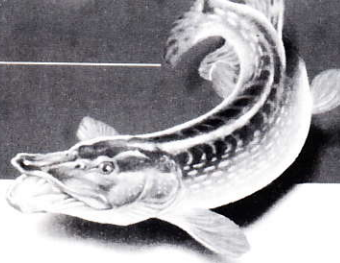
Саргана, звичайно, вудять з берега на «китичку», яку виготовляють так. Беруть шматочок пробки розміром з горошину і кріплять до нього повідець. З різнобарвних шовкових ниток (червоних, жовтих, синіх, зелених) нарізають 20—30 шматочків довжиною 15—20 см і на кінцях їх зав'язують вузлики. Склавши кожну ниточку вдвоє, на місці згину роблять петельку. Всі шовковинки надівають на повідець, рівномірно розправляють їх навколо пробки і нижче перетягують ниткою.

Підготував **В.Давидко**

Корисні дрібниці

Однією з кращих морських наживок є піскожил — черв'як із сімейства багатощетинкових або ще — "сосиска". Живе він звичайно в мулистому-кам'янистому або мулистопіщаному ґрунті на глибині 0,5—1,2 м. Середня його довжина — 5 см. Зберігають піскожила в бляшаній коробці між шарами вологого паперу у прохолодному місці.

Вудильникам варто знати, що під лежачими на дні майже усіх водойм корчами, каменями й у гущавині водяної рослинності ховаються личинки вертух і ручайників, п'явки й інша живність — відмінні наживки для ловлі майже усіх риб.

За шукою виогі

Влітку я ставив жерлиці і ловив щук уночі, а от при підлідному лові не доводилося. Вирішив спробувати. Захопив приготовлених заздалегідь живців, донні вудки, ліхтарик і відправився на водойму. Підготував лунки, включив ліхтарик, поставив вудки. Чекати довго не довелося, на одній із лунок живця взяла кілограмова щука. Поки уплався з першою, поруч гачок із живцем взяла інша. Так за ніч добув чотирьох щучок. І помітив, що всієї упіймав після 10 год вечора.

Техніка ловлі та ж, що і вдень, тільки вудки треба ставити не так далеко одну від одної, щоб усі було видно, та вдягатися слід тепліше.

С. Седельников

Як прорубувати лунки

За останні роки рибалки дедалі більше надають перевагу тонким жилкам, оскільки ловля з ними значно успішніша і спортивніша. Однак при усіх своїх перевагах тонкі жилки дуже легко плутаються й утворюють вузли, на яких міцність жилки помітно знижується. У деяких недосвідчених рибалок жилка постійно захльостується за найменші крижинки.

Часто рибалки самі ускладнюють становище. Стоячи спиною до вітру, рибалка прорубує лунку і битий лід викидає поперед себе за вітром. Дрібниця? Аж ніяк. За примерзлі крижинки зачіплюється і рветься тонка жилка або втрачається дорогий час на її розплування. Тим часом зграї окунів знаходяться під лункою, ловити їх треба швидко, без зволікання, щоб вони не пішли.

Тому запам'ятайте, щоб поверхня снігу або криги перед рибалкою була рівною, чистою і незаптаною, лід слід викидати проти вітру для того, щоб він і під час ловлі був за спиною рибалки.

В. Васильєв

Обережно — ополонка!

Йшов я по кризі і не помітив, як опинився в ополонці, схованій під горбком снігу. Добре, що ополонка була невелика, яюсь вибрався з неї, а могло б закінчитися гіршим.

Нагадати про цей випадок рибалкам я вирішив тепер, коли невдовзі під променями весняного сон-

ця лід на водоймах ставатиме з кожним днем слабшим. Особливо небезпечна безтурботність після нічних заморозків. Обстановка на водоймах у ранкові години начебто надійна, крижана кірка тримає людину. Але вона ж приховує від неї і біду: під кіркою може виявитися вимоїна, у яку можна втратити.

Рибалці треба знати ознаки небезпеки на льоду. Будь-яка рослинність на ріці або озері має повітряні виходи на своїх стеблах. Лід тут завжди слабший.

Навіть на чистому місці трапляються ополонки. Усі, здається, помічали улітку вири на річках. Ці водовороты діють і тоді, коли ріка скована кригою. Помітити їх можна, якщо уважно придивитися: на таких небезпечних місцях можуть бути горбики снігу, іноді вони мають жовтуватий колір.

Є протоки уздовж рік, що не замерзають або слабо замерзають. На слабозамерзлих звичайно утворюються кучугури снігу. Над ними в заморозки, як правило, піднімається випар.

Весна принесе пожвавлення у водойми. Рибачка почне підніматися з глибин, піде на жирування до місць, де під лід збігають струмки, утворюючи протоки. Підходити до цих проток треба обережно. Звичайно, будь-який льодобур тепер не по сезону. У рибалки в руках повинні бути пішня, ломик. Не можна робити ні кроку вперед, не перевіривши надійність криги.

Багато місць на водоймі можуть бути небезпечними. Щоб не трапилося лиха, будь, рибалка, уважний і обережний!

Ф. Лук'янов

Корисні дрібниці

Морква, буряк, цибуля в овочевих магазинах продаються зараз у сітках-мішочках із полімерних матеріалів. Не викидайте їх — знадобляться влітку. У сітках зручно опускати принаду на дно водойми.

Якщо рибалці зі слабким зором важко просмикувати жилку у вушко гачка, йому допоможе квадратик білого паперу. Папір треба проколоти гачком зверху вниз до вушка. На папері вушко буде видно краще.

Удосконалення РПО-4

Уманський завод «Вега» ВО завод «Арсенал» понад 20 років випускає підводні рушниці РПО-2 та РПС-3, які відповідають більшості вимог підводних мисливців.

Пневматична рушниця, незважаючи на кілька модернізацій, не дає змоги успішно застосовувати її на полюванні. Навіть у останньому варіанті РПО-4 не усунуті основні недоліки: дуже тугий спуск, його заклинювання та відсутність скидача жилки. Особливих неприємностей завдає жилка, що весь час плутається.

Значно поліпшити експлуатаційні якості рушниці можна, якщо внести зовсім невеликі зміни в конструкцію. З надульника зняти деталі спускового механізму. На відстані 30 мм від переднього кінця надульника просвердлюється поперечний отвір \varnothing 6 мм (мал.1) У цей отвір вставити поперечний палець-шептало відповідного діаметра (мал.2). Шептало має паз до половини товщини під гарпун \varnothing 8 мм, а також два отвори \varnothing 2 мм для П-подібного важе-

ля. Важіль (мал.3) вигнути з двоміліметрового латунного дроту. Можна використати дріт з нержавіючої сталі або з антикорозійним покриттям. Пружину спускового механізму бажано замінити на м'якшу. Надульник необхідно перевернути догори отвором під шептало. Перероблений таким чином спусковий механізм (мал.4) забезпечує надійну фіксацію гарпуна і легкий, прийємний курок. Жорсткість курка регулюється за допомогою капронової втулки, що змінює розмір пружини.

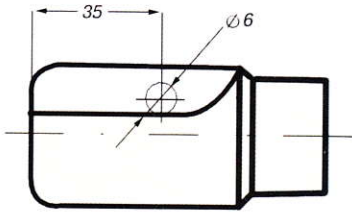
Жилкоскидач — конче необхідний пристрій на рушниці. Капронова втулка, що встановлюється заводом на ресівері, функцію утримувача жилки не виконує. Під час плавання жилка весь час заплутується, чіпляється за водорості та елементи спорядження мисливця.

Для виготовлення жилкоскидача (мал.5) з шматка алюмінію товщиною 1,5-2 мм вирізається і вигинається хомут. Його необхідно закріпити на капроновій втулці в задній частині рушниці. Затягувати гвинти потрібно так, щоб втулка оберталась туго, це дозволить фіксувати скидач у транспортному та робочому стані. З пластини текстоліту, ебоніту, полістиролу або алюмінію товщиною 3-6 мм вирізати фіксатор 1 та гачок 2 скидача. Вони закріплюються на вісь 3 з дроту. Гачок потрібно підпружинити так, щоб він був у скинутому стані.

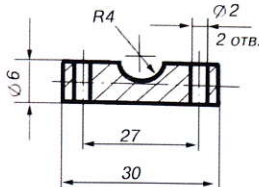
Після зарядки рушниці жилку від гарпуна чіпляють за фіксатор і ним підпирають гачок у зведеному стані. Інші витки жилки намотують за гачок не дуже туго. Довжина жилки підбирається з урахуванням її видовження при намоканні. Як тільки гарпун починає рух у стволі, жилка натягується і висмикує фіксатор, гачок обертається навколо своєї осі, звільняючи жилку.

Після такої модернізації рушниця цілком

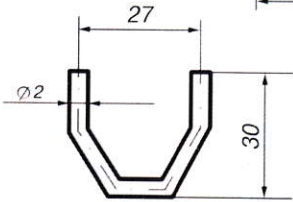

Мал.1

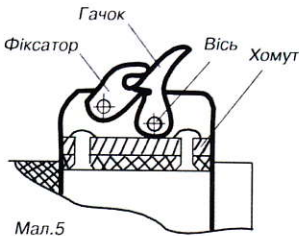
Мал.2

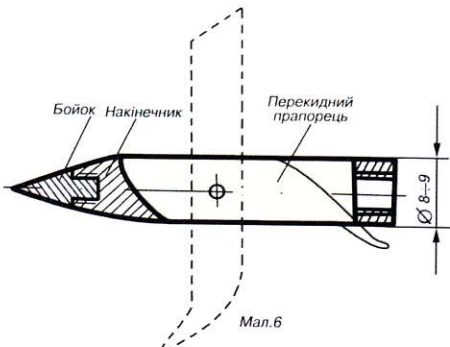
Мал.3

Мал.4

Мал.5

Мал.6

придатна для застосування на полюванні, а щоб вона відповідала вимогам хорошої зброї необхідно виконати ще деяку роботу.

Обов'язково потребує заміни сталевий поршень і гумові кільця. Найкраще його виготовити з капролоу (інша назва капролактам), а можна й з алюмінію Д16. Різниця між діаметрами ствола і поршня має бути не більше 0,1 мм. Гумові кільця повинні відповідати ГОСТ 9833 (поверхня гладка, без облою, абсолютна ідентичність розмірів). Їх можна придбати на автобазарі.

Потребує заміни і капроновий мотузок для гарпуна. Краще, щоб він був жорсткий, такий менше плутається у воді. Його можна виготовити і самостійно з жилки Ø 0,6—0,7 мм.

Прив'язувати гарпун потрібно не вузлом, а петлею, замотавши його нитками та промазавши клеєм БФ-6.

До рушниць жилка кріпиться за допомогою карабіну-застібки. Це значно полегшує знімання здобичі, оскільки гарпун, як правило, пробиває рибу навиліт і вона опиняється на жилці.

Гарпун бажано мати з нержавіючої сталі. Можна і зі звичайної, але антикорозійне покриття повинно бути блискучим (нікель, хром). Такий гарпун помітніший і його легше знаходити у воді.

Наконечник гарпуна краще мати з перекидним прапорцем і змінними бойками (мал.6), при цьому відпадає необхідність в накладці для зарядки рушниць. Діаметр наконечника — 8+9 мм, обов'язково гостро заточений бойок.

Підводні мисливці вже давно переконались у зручності рушниць, які плавають на поверхні, при відсутності гарпуна у стволі. Для того щоб рушниця РПО-4 плавала, необхідно виготовити на передню частину ствола пінопластову цівку-поплавок. Такий поплавок дозволяє значно поліпшити дизайн рушниць, виявити індивідуальні смаки самого мисливця. Можна використати будь-який пінопласт, найкраще твердих сортів, але підійде і пакувальний. Спочатку в заготовці необхідно зробити два отвори для ствола і спускової тяги. Закріпивши заготовку на стволі, гострим ножем надають їй бажаної форми. Потім поплавок необхідно обклеїти двома шарами склотканини з епоксидною смолою. Це значно зміцнить поплавок і дозволить фарбувати його нітроцелюлозними фарбами. Готовий пофарбований поплавок закріплюють на стволі надульником та епоксидною смолою.

Після виконання вищевказаних робіт рушниця стане значно зручнішою і надійнішою. Її потужність дає змогу впевнено полювати на рибу будь-яких розмірів на дистанції 3+4 м, що цілком достатньо для прісноводних водойм.

У 1998—1999 роках у Корсунь-Шевченківському вийшли дві цікаві книжки. Автор цих збірок — Григорій Адамович Педченко, економіст, людина серйозна, відповідальна. І раптом — вірші, оповідки, жартівливі вислови, кумедні малюнки... Нічого дивного. Якщо людина захоплена якоюсь пристрастю, то віддається їй цілком. А Григорій Адамович — заядлий рибалка, природолюб, тонкий лірик, зачарований красою матінки-природи.

Все це не могло не вилитися у слово-малюнок. Пропоновані увазі читачів книжечки риболова-аматора містять не тільки вірші та жартівливі оповідання, щедро ілюстровані авторськими малюнками на риболовну тему, рибальський гумор, а й серйозні роздуми про екологію, водні ресурси, дається критична і смілива характеристика природи та її використання рідної йому Корсунь-Шевченківщини.

Написані живою мовою з неповторним рибальським жаргоном книжки легко читаються і сприймаються.

А найголовніше привертають увагу читачів до природи, здорового способу життя, цікавого відпочинку.

Г. ПЕДЧЕНКО
**ПРИРОДА И РЫБАЛКА
— СТРАСТЬ МОЯ**
СБОРНИК

*Будние дни кончаются,
Опять телефонные звонки,
Страсти накаляются,
В глазах сплинит
и поплавки.*

Г. Педченко

Редакція журналу "Світ рибалки" оголошує конкурси:

Увага! КОНКУРС

31

1. Літературний (найкращі оповідання про риболовлю, підводне полювання, рибальський туризм, водойми).
2. Найефективніша снасть (з кресленнями).
3. Найбільший трофей (до фотознімка обов'язково додати інформацію — де, коли і на яку снасть була зловлена риба).
4. Найкраща риболовна база, риболовний тур.
5. Проблемний (екологія, підводне полювання, браконьєрство, ведення рибного господарства, зокрема присадибного).
6. Фотоконкурси: риболовля, рибальські маршрути, підводний світ, водні рослини.

**Нагадаємо, Україна — морська держава,
а тому не забуваймо і про морську риболовлю!**

Найкращі матеріали одержать винагороду — річну передплату на журнал "Світ рибалки", а ті, хто використовував снасті від ВМС-Вотер Куїн Україна, ще й призи від цієї фірми (жилки, гачки, поплавці, блешні, кепки, футболки, зимові жилети).

Адреса для листування: 02094, Київ-94, а/с 451,
телефон 216-43-88, факс 430-18-34
E-mail: biruza@ukrpack.net

**Запрошуємо
до співробітництва
молодих
фотографів,
бажаючих
розмістити свої
роботи
на сторінках
нашого журналу.
Чекаємо ваших
робіт з риболовної
тематики,
пейзажів,
рибальських
натюрмортів.**

АМ акваклуб

Україна, г.Київ-151,
ул.Васильченко, 3,
2-й этаж, к. 15

Тел./факс:
(044) 242-9123,
(044) 243-1701

**МИР
ПОДВОДНЫХ
ПРИКЛЮЧЕНИЙ**

Вы хотите знать что такое подводное плавание?
Как устроен акваланг?
Кто может погрузиться под воду и что для этого нужно?
Что такое Дайв-центр?
Где отдохнуть и насладиться видами подводного мира?
Если Вы все это хотите знать, то Вы уже на пути туда, где Вас ждут.

фирма **UKS**

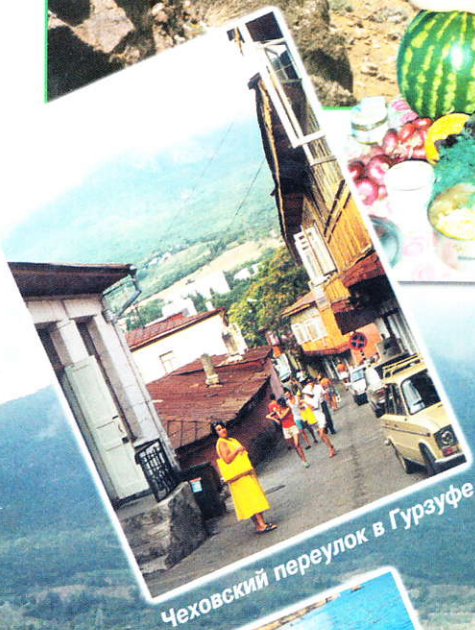
Увлечение редакцией

Неожиданно показался просвет в работе, и, привыкшей к постоянному штурму редакции, предстояло недельное безделье...

Недолгие сборы — и мы у Черного моря, в маленьком и уютном Гурзуфе. Уже к вечеру, откупавшись вволю, получив порцию солнца, мы вяло спускались к набережной, когда рефлекс сотрудника рыбальского журнала притормозил нас у вывески: "Крым-Юнион". Клуб подводного плавания".

...Для нас нашлось все необходимое: костюмы, маски, ласты, акваланги, и даже инструктор, который вспомнил столько полезных советов, что, казалось, под воду мы уже не уйдем...

Потом был полет, космическое путешествие под водой, игра с рыбехами, ископаемые находки, мидиди, рапаны и креветки на завтрак, обед и ужин... Теперь — любовь навсегда. Тем более, что в клубах системы PADI, которые есть во многих городах Украины, можно не только понырять с инструктором, а и получить международный сертификат дайвера, чтобы потом в любом уголке земного шара иметь возможность общения с неземным.

Чеховский переулок в Гурзуфе

А вот фотоаппараты мы
приготовили заранее...

Все ОК!

Дайвинг — это круто!

Подводный космос...

Своя рибка і смачніша, і здоровіша

(Продовження.
Початок у №№ 4—10 за 1999 р.)

Вирощування ставкової риби

Штучне розведення. Мова піде про широко розповсюджений заводський метод отримання личинок коропа. Здавалося б, уже сама назва говорить про неможливість рекомендувати його для індивідуального, аматорського рибництва. Адже для цього необхідні спеціальне обладнання, кошти й певна кваліфікація. В той же час досвід людей, котрі, наприклад, займаються акваріумістикою чи мають інші захоплення, свідчить про те, що аматори можуть успішно освоювати найскладніші методи у різноманітних сферах діяльності і досягають при цьому високої кваліфікації й майстерності.

Суть методу полягає в переведенні плідників у нерестовий стан й отриманні від них ікри шляхом внутрішньязового введення рибам гонадотропного гормону. Для цього плідникам за допомогою уколу (ін'єкції) вводять водневу суспензію ацетонованих гіпофізів коропових риб (за методом Н.Л.Гербельського).

Для приготування такої суспензії необхідну кількість гіпофізу ретельно розтирають макогончиком чи товчачиком у невеличкій фаянсовій ступці. Доза ін'єкції становить 3—5 мг/кг маси риби. Наприклад, для однієї самки масою 3 кг можна використати 9—15 мг гіпофіза (за більш високої температури води і м'якості черевця самки — 9 мг, за інших умов — 15 мг), в середньому — 12 мг на одну рибину. Використовують дворазову ін'єкцію самок з інтервалом 12—24 год. Доза першої ін'єкції становить 1/8—1/10 частину загальної кількості гіпофіза, тобто приблизно 1,5 мг на самку. Решта вводиться під час другої ін'єкції. Для цієї процеду-

ри користуються звичайним медичним шприцом об'ємом 5 або 10 см³ і тонкими голками довжиною 5—6 см. Доза введення суспензії одній рибині здебільшого становить 1 см³. Для цього шприцом набирають 1 см³ (чи більше, залежно від кількості риби) дистильованої води і поступово вливають із шприца в ступку з розтертим гіпофізом, ретельно перемішуючи їх за допомогою того ж макогончика чи товчачика. Потім отриману суміш (суспензію) повільно втягують у шприц, намагаючись не захопити повітряні бульбашки.

Перед ін'єкцією і в нерестовий період рибу утримують на протоці в будь-якій ємкості, що для цього підходить: побутовій ванні, лотку, брезентовому контейнері. Щоб зробити укол, її виймають з води і кладуть на брезентові носилки або ж просто на підстилку із м'якої трави чи на поролон. Укол роблять у м'язи, дещо попереду спинного плавця, відступаючи донизу від спини на 3—4 ряди луски. Ввівши 1 см³ суспензії, виймають голку й одночасно закривають місце уколу великим пальцем лівої руки, роблячи кругові рухи, немов заклеюючи отвір (щоб запобігти витіканню суспензії), а потім кілька енергійних масажних рухів пальцем від місця уколу до голови.

Можна вибрати будь-яку схему проведення ін'єкцій, залежно від того, у який час вам зручніше отримувати ікру. Наприклад, першу (попередню) робимо о 20 год, наступну (дозвільну) — через до-

бу, також о 20 год. У цьому разі дозрівання риби слід чекати о 6 год наступного дня. Приблизно в цей час виймаємо рибу з води, накидаючи на її голову і передню частину тулуба рукав з мішковини чи сітки (натягнені на дротяне кільце діаметром 15—20 см), одночасно затискаючи рукою статевий отвір. Якщо з нього плавною цівкою починає вилитися ікра, знову затискаємо отвір і щільно притуляємо до себе рибу, тримаючи її голову під пахвою. Напарник ретельно витирає рибу від води і підносить під неї емальований чи поліетиленовий таз. Підтримуючи рибу під пахвою лівої руки (правою утримуємо хвостове стебло), великим і вказівним пальцями лівої руки легко масажуємо черевце у напрямі від грудних плавців до статевого отвору: ікра плавною цівкою зливатиметься в таз. Черевна порожнина при цьому повинна майже повністю звільнитися від ікри.

Тоді можна приступити до запліднення ікри так званим «сухим» способом. Для цього використовуємо самців (утримуваних окремо від самок), яким також попередньо зробили ін'єкції (за 1—2 год до другої ін'єкції самок їм один раз вводять суспензію гіпофіза 1—2 мг/кг маси риби). Старанно витираємо їх від вологи (потрапляння в ікру крапель води до запліднення знижує його відсоток). Потім легким натисканням на черевце поблизу статевого отвору зціджуємо молочко від 2—3 самців у таз. Надлишок молочка можна відцідити в пробірки (окремо від кожного самця) і використовувати для запліднення ікри інших самок.

Оскільки ікра коропа клейка, то наступна процедура полягає в знеклеюванні ікри, що дозволить проінкубувати її в апараті. Для цього використовують розчин молочка й води (1:2). Наприклад, для ікри від однієї самки готуємо 3 л знеклеюючого розчину (300 мл молочка і 2700 мл води). Запліднення проводимо у цьому розчині. Спочатку додаємо у таз з іхрою невелику його кількість, попередньо перемішавши ікру і молочко за допомогою гусячого пера. Продовжуючи перемішувати ікру пером, весь час потрохи додаємо розчин. Ця процедура триває близько півгодини. Потім пером беремо пробу із кількох ікринок, кладемо їх на блюдце і, якщо вони не приклеюються до нього, завершуємо знеклеювання.

Закладаємо ікру на інкубацію в апарат Вейса (мал.1). Це скляна посудина місткістю 8 л, циліндричної форми, нижня частина якої сходиться на конус, а верхня спорядже-

Мал. 1. Апарат Вейса для інкубації ікри:

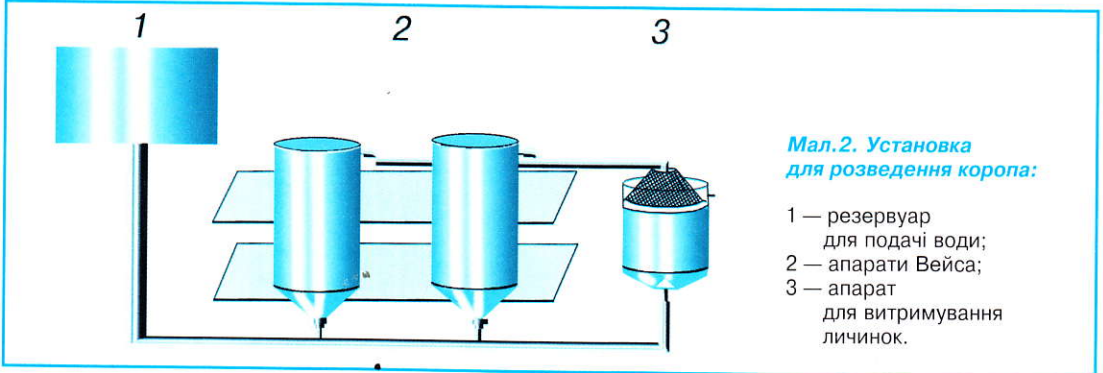
1 — залізний обруч; 2 — скляна посудина;
3 — патрубок; 4 — водопостачальний шланг,
5 — кран.

на зливним пристроєм. Знизу в конус подається вода. В ньому можна інкубувати 400—600 тис ікринок (тобто практично всю ікру, отриману від однієї самки). Апарат закріплюється на металевому чи дерев'яному стояку. Конічна частина щільно лягає на нижнє кільце, а циліндрична підтримується у вертикальному положенні верхнім кільцем. Вода в апарат подається із напірного баку місткістю 1 м³) і більше. Після закладання ікри регулюємо проточність в апараті, встановлюючи її на рівні 1—2 л/хв. Враховуючи, що наша потреба в личинках не велика, ми цілком можемо обмежитися установкою, що складається із напірного бака, розміщеного над одним—двома апаратами Вейса і личинкоприймальним пристроєм, яким може служити апарат «Амур»* або ж склопластиковий лоток (мал.2). Уся ця система (окрім напірного бака, якого можна винести зовні) може розміститися в будь-якому підсобному приміщенні, невеликому сараї чи під навісом, з якого, обтягнувши поліетиленовою плівкою, вийде невеличкий польовий інкубаційний цех. Вода в напірний бак закачується насосом або ж при невеликих її затратах (на 1 апарат) заливається вручну (але це трудомістка справа). Для

* «Амур» — апарат для інкубації ікри і витримування личинок до переходу їх на харчування. У ньому одночасно може витримуватися 2—3 млн личинок. Склопластиковий лоток використовується для вирощування личинок. У ньому можна тримати до 200—300 тис личинок. Використання його в нашій схемі дозволяє утримувати в ньому плідників у період ін'єкцій. Для цього лоток треба поділити на відсіки, щоб самців і самок утримувати окремо.

підтримання необхідної для інкубації температури води можна використати підігрівачі. Якщо ж інкубація ікри проводиться наприкінці травня — в червні, то вода в баці нагрівається за рахунок інсоляції. Інкубація ікри в апараті Вейса залежно від температури води триває 3—4 доби. На другу добу після початку інкубації треба провести обробку її проти сапролегнії за методикою, описаною раніше. Водоподачу в апарати на цей час припиняють. Приблизно на четверту добу там почнуть вилуплюватися личинки. Коли це набере масового характеру, можна на деякий час перекрити водопостачання до мінімуму, що прискорить їх вилуплювання.

У будь-якому випадку доцільно об'єднатися кільком аматорам, які бажають зайнятися рибиництвом. Особливо це стосується тих, хто хоче налагодити розведення і вирощування риби в малих водоймах (ставках, озерах) з метою отримання товарної продукції. Спільними зусиллями і за наявності належної площі можна спорудити нерестовий ставок-рибник для утримання кількох гнізд плідників влітку і взимку. Якщо ж не знайдеться необхідної площі чи виникнуть складнощі щодо відведення

Мал.2. Установа для розведення коропа:

- 1 — резервуар для подачі води;
- 2 — апарат Вейса;
- 3 — апарат для витримування личинок.

Короп не дуже добре скочується в личинкоприймальник, приклеюючись до стінок апарата. Тому воду з личинками треба злити із апарата Вейса і перенести їх на витримування в апарат «Амур» або ж рівномірно розмістити в склопластиковому лотку, в якому личинки і будуть підросати.

Ці операції можуть здаватися складними, але вже через 1—2 роки їх неважко буде виконувати. Тим більше, що від цієї роботи ви отримаєте ще й задоволення та виручку від реалізації зайвої кількості личинок, окупивши таким чином матеріальні затрати.

Ми познайомили вас з кількома методами розведення коропа. У читачів може виникнути низка слушних запитань, зокрема, яким чином забезпечити себе плідниками коропа, необхідним обладнанням, матеріалами, гіпофізами, препаратами тощо. Справді, це пов'язано із труднощами, особливо на перших етапах становлення індивідуального любительського рибиництва. Тому радимо починати із найпростіших і доступних методів, описаних раніше, тобто з проведення інкубації ікри, відкладеної на штучному субстраті. При цьому, як зазначалося, можна обійтися і без власної риби.

ділянки для спорудження нерестовика, тоді найкраще вам підійде заводський метод розведення коропа. А склопластиковий лоток корисним об'ємом 1,2 м³ цілком замінить ставок площею 0,1 га.

Джерела придбання риби, з якої можна виростити плідників, можуть бути найрізноманітнішими. Практично в кожній місцевості є водойми, в яких водиться короп, сазан чи вирощується товарна риба. Вилловивши чи придбавши рибу 2—3-річного віку, ви через рік—два зможете приступити до розведення коропа.

Цілком ймовірно, що вам може трапитися й ставевозріла риба. Спочатку намагайтеся робити ставку на місцеву рибу (аборигенного коропа), оскільки вона більш пристосована до ваших умов. Дещо пізніше ви зможете зайнятися й поліпшенням порідних якостей коропа, а ми постараємося допомогти в цьому порадами й рекомендаціями.

Питання забезпечення устаткування (апаратами Вейса, склопластиковими лотками), гадаємо, можна розв'язати за рахунок реалізації надлишків, що нагромаджуються в рибгоспах чи складських конторах, або ж на заводах, що випускають таке устаткування.

О.Давидов

(Далі буде)

Рай для рибалки

Так склалося, що, починаючи з 1975 року, мені довелося бути не тільки свідком того, як в Україні почав розвиватися такий екзотичний вид спорту як кастинг, а й стати безпосереднім його учасником. Як відомо, кастинг — це вправи з техніки володіння рибальськими снастями, що включають закиди грузила 7,5 г по мішенях і на дальність. Людина зі спінінгом на стадіоні була видовищем незвичним і мимоволі привертала увагу. Треба врахувати і те, що тоді безінерційні котушки тільки-но завойовували вітчизняний ринок рибальських снастей. Подив перехожих був цілком щирим, навіть іронічним. Спортсмен-лучник нікого не дивував (мамонта поблизу ніхто і не сподівався побачити), металник списа не асоціювався з диким звіром. Тільки спінінгіст на стадіоні викликав насмішкувате запитання: «Ну як, ловиться?» Не ловиться на стадіоні риба, мамонти не бігають, кабани не риють газони! Так сталося, що не олімпійські види спорту, як правило, обділені увагою керівників. Наслідок — мовчання преси і телебачення. А в багатьох країнах світу вже проводилися чемпіонати з цього виду спорту. Нині ставиться питання про включення кастингу до програми олімпійських ігор.

А тоді, у 80-х роках, відбувалося щось неймовірне! Кастинг в Україні ставав дедалі популярнішим. Ю.Романіка і В.Бол-

дирев перекладають російською мовою міжнародні правила з кастингу. Основну роль у поширенні цього виду спорту починають відігравати товариства мисливців і рибалок. З'являється ряд публікацій у пресі, телебачення передає репортажі, присвячені кастингу. Починають проводитися змагання усіх рангів, формується збірна команда України. І на решті починають щороку проводитися всеоюзні змагання на приз журналу «Рыбоводство и рыболовство», що відбуваються на найбільших стадіонах Москви, Ленінграда, Києва, Талліна, Вільнюса... На збори запрошують тренера збірної команди НДР. І як результат — збірна України залужено і незмінно входить до числа призерів першостей. Все це, безперечно, потребувало величезних зусиль та результати були настільки вражаючі, що збірна України могла і повинна була вийти на міжнародну арену. У Києві створюється і успішно функціонує школа молодого спінінгіста. Для дітей вперше в Україні (а може, й у колишньому СРСР) проводяться тренування з кастингу в піонерському таборі «Блакитне озеро».

Звичайно, не все було так безхмарно, як сьогодні здається. Виникло безліч проблем, але їх поступово вирішували.

Після 1991 року кастинг як вид спорту просто перестав існувати. Розвалився Союз і припинилися всеоюзні змагання. Стали рватися зв'язки між спортсменами тепер уже суверенних держав. Було не до спорту, тим більше, що кастинг не олімпійський вид. Природно, зникли й публікації у пресі. Телебачення якщо давало якісь матеріали, то переважно розважального, ніж спортивного плану. Зібралися, мовляв, рибалки рибу половити, і ось що з цього вийшло. Стосовно спортивного рибальства, кастингу говорити не доводилося. Про нахлист навіть згадувати гірко. Він залишився за межею 1991 року.

І от нарешті у вересні 1999 року в Києві пройшла першість міста з риболовного спорту.

На каналі ТЕТ показали чудовий репортаж, що докладно спинявся власне на самій риболовлі. Але рибу ловили тільки на другий день змагань. У перший був той самий кастинг, але, звичайно, без колишніх результатів. Змагання проводили не на стадіоні, а на майданчику поруч з рибальською базою.

Бракувало навіть мінімальної реклами. Та й кількість спортсменів була незначною. І все-таки добре, що хоч щось відбулося. Боюся, ще рік—два і такого не побачимо. Ловлю себе на думці, що і самій сьогодні простіше і цікавіше половити рибу, ніж намагатися влучити в мішень. Та треба не вишукувати недоліки, а радіти тому, що маємо. Шкода тільки, що відсутність належної організації, форми, реклами позбавляє змагання глядачів і робить їх незаслужено сірими.

Почали з'являтися певні зрушення і в інформаційному просторі. Любителі помандрувати по Інтернету були приємно здивовані, виявивши наш рідний київський рибальський сайт «Дім рибалки» (www.fishing.kiev.ua). Можу лише запевнити, що його автори не випадкові люди. Вони мають безпосереднє відношення до риболовлі. Команда «Дому рибалки» брала участь у першості Києва з риболовного спорту.

Минулий рік приніс рибалкам ще одну приємну новину. Поряд із уже відомим і досить популярним журналом «Мисливець і рибалка», що висвітлює рибальську тематику, почав виходити симпатичний журнал «Рибалка» (з 2000 року «Світ рибалки»). Його видавці спробували зменшити той вакуум у рибальських виданнях, що утворився після 1991 року в Україні.

Уже рік існує у Мінському районі Києва клуб «Мисливець та рибалка», очолюваний Миколою Кузьмовичем Шитим. Члени клубу багато роблять для збереження природи, розвитку рибальства.

Саме завдяки підтримці клубу, який я представляла, і за люб'язним запрошенням головного редактора російського журналу «Рыболов» А.Голованова я змогла взяти участь у змаганнях Першого відкритого чемпіонату з кастингу на Кубок журналу «Рыболов-Elite» і ТОВ «Експодизайн». Змагання проходилися у Москві в рамках виставки рибальського спорядження «Риболовний рай», організованої фірмою «Експодизайн» за підтримки Держкомітету Російської Федерації з ри-

бальського спорту у вересні 1999 р. До речі, подібну виставку-ярмарок планується провести й у Києві в березні цього року в Палаці дітей та юнацтва.

На свій подив, я виявилася єдиним представником України, хоч інформація про змагання була в мережі Інтернету. Більше того, я була єдиною неросіяною. Так, звичайно, я не побачила блискучої збірної минулих років та й організація змагань залишає бажати кращого. Але москвичі зробили, на мій погляд, головне. Вони зуміли провести змагання з кастингу і не в якомусь Богом забутому закутку, а на майданчику перед павільйоном, де у цей час про-

ходила виставка «Риболовний рай-99»!

А тепер спробуйте уявити величезний павільйон і виставку, де представлені десятки зарубіжних і російських виробників, велику кількість рибальських снастей — справжній рай для рибалки! Вхід до цього раю був безкоштовний. Дивитися, милуватися, консультуватися можна було без обмежень. На такому чудовому фоні у присутності сотень глядачів і відбувалася відкрита першість з кастингу. Виявилось, якщо пожертвувати лише одним видом вправ — закиданням грузила 7,5 г по мішенях на дальність, змагання

можна провести і на невеликому майданчику. Програма включала закид по мішенях Аренберг і СКІШ (стартові майданчики було виставлено в одну лінію, що дало змогу обійтися однією мішенню), а також нахлист. Газон замінило килимове покриття. Майданчик перед виставочним центром огородили канатом. От, мабуть, і всі організаційні моменти. Все виявилось досить просто.

Чемпіонат став подією, окрасою виставки, а виставка — відмінним фоном для змагань. Глядачами були відвідувачі виставки, а не випадкові перехожі. Слід віддати належне і спортсменам. Абсолютним переможцем змагань став В.Огай з Москви (271 очко). Друге місце посів М.Карандін (240 очків), а третє — О.Антипін (235 очків). Обидва з Саратова. Організатори чемпіонату встановили чудові призи. А найголовніше, що це була зустріч з друзями.

Гадаю, російський досвід нам стане у пригоді. Нам також необхідно використовувати мережу Інтернету для спілкування, обміну інформацією. До речі, організатори московської виставки знайшли можливість здійснити пряму (саме пряму) трансляцію подій виставки до мережі Інтернет! Для нас все це просто фантастика. Хоча як знати, напевне і в Києві є можливість організувати таку трансляцію. Для фірми, що зробить подібний репортаж, це може бути своєрідною рекламою. А поки, залишаючись реалістами, давайте постараємось не втратити того, що ще не втрачене, повернути те, що було досягнуте, використовуючи все позитивне, що довелося побачити у друзів!

Т. Коновалова

Як писати для рибальського журналу

Справжній, повнокровний журнал не може існувати без тісного зв'язку з читачами. Яким би великим не був колектив постійних авторів, тільки той вклад, що вносять у формування кожного номера читачі, робить його живим. А один із багатьох тисяч читачів — це ви! Що саме ви можете написати для рибальського журналу?

Найпростіше написати лист, у якому Ви можете поділитися своїми враженнями про журнал, зазначити, що сподобалося, а що ні, і чому, висловити пропозиції і побажання, поділитися ідеями про риболовлю, надати будь-які поради. Або можете взяти участь у дискусії. Найцікавіші листи ми опублікуємо в рубриці "Пошта".

Найбільша риба. Якщо вам пощастить упіймати велику рибу, зважте і виміряйте її в присутності двох свідків, сфотографуйтеся з нею разом, сфотографуйте рибу окремо і пришліть нам фото або слайди, зазначивши місце, дату і час вилову, спосіб ловлі і принадлежности, а також прізвище і адресу свідків. Не забудьте описати і снасть, на яку зловили рибу (якої фірми вудлище, жилка, катушка, гачок тощо). Хочемо зазначити, що риба повинна бути зловлена лише на дозволена правилами для аматорської риболовлі снасть.

Якщо бажаєте розповісти про якусь подію у вашому регіоні (рибальські змагання, виставку, утворення товариства або клубу, зариблення, відкриття рибальської бази, замор тощо), спробуйте написати замітку. Досить кількох пропозицій з вказівкою основних фактів.

«Рибні місця». Якщо Ви хочете розповісти про водойму, що, на Вашу думку, може стати інтересом для інших читачів, опишіть її за таким планом: назва водойми; місце її розташування й опис; види риб; способи ловлі; інша корисна інформація; рибальські бази і можливості нічлігу; проїзд; плюси (що особливо приваблює); мінуси (що не подобається).

Бажано прислати матеріали ілюструвати знімками і схемами водойм.

**Листи направляйте за адресою:
02094, Київ-94, а/с 451.**

Як знімати для рибальського журналу?

Велика риба заслуговує на те, щоб бути сфотографованою на пам'ять, а може, й потрапити на сторінки нашого журналу. На жаль, саме з фотографуванням у багатьох рибалок виникають труднощі.

Сучасні автоматичні апарати багато чого роблять за фотографа, але це ще не гарантує одержання гарних знімків. Апарати без автоматики потребують, зрозуміло, дещо більшої підготовки. Але в будь-якому випадку важливо купити підходящу плівку. Ми рекомендуємо вам імпорتنу кольорову негативну плівку чутливістю 200 од ISO.

Краще купувати касети по 12 кадрів — вони швидше закінчаться, і ви не будете чекати півроку або викидати недосняті кадри, щоб скоріше проявити плівку і замовити знімки. Замовляючи в лабораторії фото, попросіть зробити їх на глянцевому папері форматом 10x15: це полегшить їхню публікацію в журналі. Якщо знімки вийшли невдалі, не засмучуйтеся, а подивіться негативи. У звичайних лабораторіях стоять автомати, що рідко видають якісні знімки. Якщо на негативі видно всі деталі, пошліть його в редакцію разом із невдалим відбитком — ми одержимо гарний відбиток у професійній лабораторії.

Кілька порад з приводу самої фотозйомки:

фотографуйте рибу по можливості відразу після вилу, поки вона ще свіжа. Найкращий вигляд має жива риба, але якщо вона велика, утримати її зможе не кожний;

обмийте рибу, щоб на ній не було крові і піску, травинок і смітинок. У жодному разі не чистіть трофеї до зйомки;

найкраще, якщо ви будете тримати рибу в руках, а хтось інший фотографуватиме. Він повинен підійти до вас якнайближче, щоб заповнити всю площу кадру, не "відрізавши" вам голову чи риби хвіст. Різкість слід наводити на рибу, а не рибалку;

на знімку не повинні бути інші рибалки, члени сім'ї або перехожі. Уникайте також сигарет у роті, пивних або горілчаных пляшок на землі тощо;

тримайте рибу на трохи витягнутих руках, інакше вона вийде занадто маленькою. Якщо ви знімаєте рибу, яка на чомусь лежить, поруч має бути якийсь масштаб (снасть, сірникова коробка тощо);

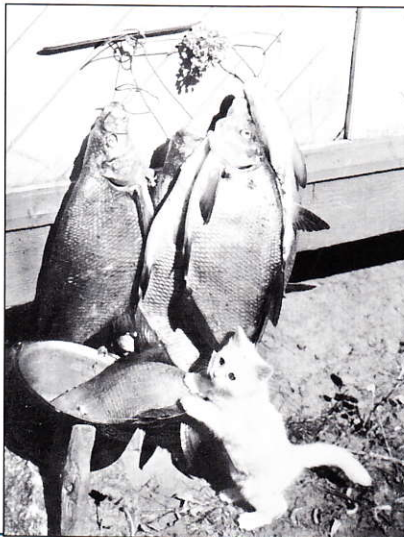
якщо ви на водоймі один і вас нікому зняти, ви не можете установити апарат так, щоб він зняв вас сам (це дуже складно), покладіть трофей на підсаку або рибник, поруч із вудкою, і зніміть його самі;

уникайте знімків проти сонця. Якщо сонця немає зовсім і на водоймі темнуватого, допоможе спалах. Сучасні апарати включають спалах автоматично;

не шкодуйте плівку, зробіть кілька знімків. Такий улов може не повторитися і буде шкода, якщо єдиний знімок виявиться невдалим. Поміняйте перспективу, кут зйомки, освітлення. Якщо апарат неавтоматичний, спробуйте зробити кілька знімків із різною діафрагмою.

До знімків, що використовуються як ілюстрації до статей, висуваються більш жорсткі вимоги. Найбільше шансів бути опублікованими мають "картинні" пейзажі, особливо з рибалками, сцени виважування, зображення великої риби в підсаці або руках, виразні портрети риб. Якість матеріалів повинна бути бездоганною: поблажка робиться лише тоді, коли знімки справді унікальні.

Зверніть увагу на те, що не прийнято посилати однакові або схожі знімки в редакції різних періодичних видань одночасно.

"ВМС-ВОТЕР КУЇН УКРАЇНА"

Для того, щоб допомогти розібратися в тому морі риболовного спорядження, котре пропонується нині для продажу, вибрати справді найякісніший товар, першим дізнатися про новини, що з'являються на ринку, рибальські рекорди, фірма VMC-Вотер Куїн Україна пропонує свої послуги.

У світі існує лише 22 фірми, які мають понад 200-літні традиції. До них належить і фірма VMC — виробник відомих і визнаних у всьому світі риболовних гачків.

Це одне з найстаріших підприємств Франції, створене ще в 1796 р. і перше, товаробіг якого у сфері рибальських снастей становить понад 10 млн дол США на рік.

У 1910 р. Шарль В'єляр, тодішній керівник підприємством, привіз із м.Редич 15 родин фахівців, щоб відкрити на фабриці новий напрям — виробництво рибальських гачків. У ті часи Редич був відомим на весь світ центром виробників голок і рибальських гачків. Майже кожна сім'я мала свій секрет виробництва, який дбайливо оберігала.

Новий напрям стрімко розвивався і дуже скоро фабрика розширилася. Гачки почали виробляти в містах Морвійяр, потім в Блен (Бретань) і Делемон (Швейцарія).

Перші проблеми виникли відразу після закінчення другої світової війни. Втрата ринку збуту в колишньому Індокитаї, де підприємство фактично було монополістом, закриття фабрик у Бретані й Швейцарії, нестабільне постачання, не завжди висока якість стали призвели до того, що протягом 15 років підприємство втратило значну частину своєї клієнтури.

Відродження підприємства почалося в 1969 р. За три роки Крістоф В'єляр зумів відновити фінансовий баланс фірми, а вже з 1973 р. підприємство стало давати прибуток. Одночасно поліпшувалася якість і збільшувалася рентабельність виробництва. Підприємство розвивалося навіть попри відсутність автоматизації виробництва. Для його переоснащення акціонери виділили 3,5 млн франків, які вклали у розробку верстата для виробництва трійників. У 1974 р. був запущений перший такий верстат і, як результат, збільшення виробництва трійників із 6 тис до 50 тис штук у день. Невдовзі було запущено ще десять таких верстатів. Тоді ж підприємство почали оснащувати і верстатами для виробництва однопліддівних гачків із вушком і лопаткою.

У 1980 р. створились сприятливі умови для проникнення на американський ринок, що складає 60%

світового ринку рибальських снастей і є найбільшим споживачем трійників для спортивної риболовлі. Вже у 1981 р. у м.Сан-Паулу (штат Мінесота) відкрито філіал фірми VMC, у 1984 р. — філіал у Канаді.

Нині гачки VMC продаються у понад 60 країнах світу. На сьогодні фірма VMC є другою у світі щодо виробництва гачків і першою трійників, залишивши далеко позаду основного свого конкурента — Mustad.

У липні 1997 р. VMC створила свій філіал "ВМС-Вотер Куїн Україна". Рибалки в багатьох регіонах України змогли переконатися, що гачки фірми відповідають їх найвибагливішим вимогам. Вони гострі, міцні й ідеально підходять для наших умов. Фірма має широкий асортимент гачків: з вушком — 27 видів, лопаткою — 2, гачків для виготовлення джиг-головок — 4, двійників — 2, трійників — 3 види. Крім того, розміри гачків представлені від 18 (розмір 2,5 за прийнятою у нас нумерацією) до 9/0 (19 розмір). Більшість запропонованих гачків має бронзове покриття, але є й гачки з чорним покриттям, нікелевим (для морських регіонів), чорним нікелевим, золотим. Восени минулого року фірма запропонувала для українського ринку трійники з червоним покриттям. Сподіваємося, що ця новинка завоює симпатії українських рибалок, зокрема виробників блешень.

Підтримуючи українських виробників, ми пропонуємо їхню продукцію нашим клієнтам. Так, цього року ми вперше запропонували на українському ринку мормишку, виготовлену на гачку VMC. У 1999 р. фірма VMC вперше запропонувала для рибалок гачок "FASTGRIP". Це єдиний в світі гачок, який має три борідки, що забезпечує миттєве проникнення гачка, втричі краще за звичайне підчеплення риби і робить неможливим її зрив.

Крім продукції фірми VMC (гачки, карабіни, гачки з повідками тощо) ДП "ВМС-Вотер Куїн Україна" пропонує також продукцію відомих у всьому світі фірм WATER QUEEN (жилка — 7 видів, нитка — 2 види, поплавиці — 32 види, снасті), MEPPS (блешні — 17 видів), MISTER TWISTER (твістери — 4 види) і CANNELLE (повідки для ловлі хижої риби — 7 видів). До речі, одна із жилок фірми WATER QUEEN, а саме "FISHABIL "LE NYLON OFFICIEL", є офіційною жилкою Кубку світу — 2000 з ловлі коропа, а нитка TORX, яка є і в нашому асортименті, є офіційною ниткою цих змагань, що відбудуться 9 — 12 червня 2000 р. у Франції.

Наша адреса в інтернеті:
<http://www.vmcwqukk.com.ua>

Р. Серета

Rapala

Mustad

Konger

Mepps

WORLD'S # 1 LURE

SHIMANO

KUUSAMO
FINLAND

магазин Снасти № 1

г. Киев, м. Днепр, Набережная, 25,
рынок "Рыбалка" (Бухара), павильон № 11

**Мы предлагаем снасти
от ведущих фирм
по минимальным ценам**

магазин
"Снасти № 1"

Осуществляем оптовую продажу рыболовных снастей

Снасти от БМФишинг

**Максимально полный ассортимент
снастей по минимальным ценам**

Низкие цены

Лучшие снасти

Гибкие условия

Компетентность

Гарантия 1 год

**Телефон
для оптовых
покупателей:
(050) 328-19-28**

Розничная торговля:

г. Киев, м. Днепр, рынок "Рыбалка", пав. №11 "Снасти №1"
г. Днепропетровск, Набережная Ленина, 15, маг. "Турист"
г. Запорожье, ул. Чаривная, 155-а, ф-ма "САН"
г. Луганск, ул. Луначарского, 95, маг. "Иволга"
г. Донецк, ул. Щорса, 29, маг. "Рыболов"
г. Мариуполь, пр. Ленина, 100, маг. "Рыбалка"

**з 3 по 5 березня
2000 року**

**у приміщенні Палацу
дітей та юнацтва,
м.Київ**

На вистаці-ярмарку
будуть представлені:

Риболовний інвентар

- ♦ вудлища, катушки,
блешні, жилки тощо

Спорядження

для підводного полювання

- ♦ гідрокостюми, рушніці,
маски, трубки, ласта тощо

Технічні засоби

- ♦ човни, мотори, лижі, сани
тощо

Супутні обладнання
і продукція

- ♦ намети, тенти, парасольки
- ♦ засоби для чищення,
переробки і зберігання
риби
- ♦ туристський і спортивний
інвентар
- ♦ спортивний і спеціальний
одяг для рибалок

Спорядження для відпочинку
під водою

Предмети декоративного
рибальства

Література

Організатори виставки-ярмарку:
редакції журналів «Дім, сад, город»,
«Світ рибалки»,

ДП «ВМС-Вотер Куїн Україна»,
Федерація риболовного спорту

Оргкомітет виставки:

тел./факс 216-23-88, 216-21-34, 216-25-11

СВІТ РИБАЛКИ – 2000 спеціалізована Виставка – ярмарок